

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr 91/VIII/11
Rady Powiatu Bydgoskiego
z dnia 16 czerwca 2011 r.

***Sprawozdanie z realizacji
„Powiatowego programu przeciwdziałania
bezrobociu, promocji zatrudnienia
oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy”
za rok 2010 wraz z założeniami na rok 2011***

SPIS TREŚCI		Strona
I.	Informacja o bezrobociu w Powiecie Bydgoskim	3
II.	Sprawozdanie z realizacji „Powiatowego programu przeciwdziałania bezrobociu, promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy”	5
1.	Promocja zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy	5
1.1	Pośrednictwo pracy	6
1.2	Marketing usług pośrednictwa pracy	9
1.3	Organizacja spotkań grupowych, giełd pracy na zlecenie pracodawców	9
1.4	Pośrednictwo pracy za granicą - EURES	10
1.5	Poradnictwo zawodowe	11
1.6	Samorządowe Kluby Pracy	12
1.7	Szkolenia	13
1.8	Studia podyplomowe	14
1.9	Zatrudnienie subsydiowane	14
1.10	Zwrot kosztów dojazdu	16
1.11	Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych do 25 roku życia oraz absolwentów szkół wyższych do 27 roku życia	17
1.12	Promocja zatrudnienia osób powyżej 50 roku życia	25
1.13	Promowanie aktywności osób bezrobotnych w celu powrotu na rynek pracy	32
1.14	Współpraca z Parkiem Przemysłowym oraz Inkubatorem Przedsiębiorczości w Solcu Kujawskim	33
2.	Poprawa jakości usług instytucjonalnej obsługi osób bezrobotnych i partnerów rynku pracy	34
2.1	Aktualizacja bazy instytucji prowadzących działalność szkoleniową	34
2.2	Rozwój kompetencji doradców zawodowych i pośredników pracy	34
2.3	Cykliczne badania postaw i oczekiwań osób bezrobotnych	35
2.4	Monitoring Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych w 2010 roku	40
2.5	Ułatwienie dostępu do informacji przez Internet	43
2.6	Upowszechnianie informacji o Europejskim Funduszu Społecznym, zasadach dostępu do środków pomocowych z Unii Europejskiej	44
3.	Działania na rzecz integracji społecznej, przeciw wykluczeniu społecznemu	45
3.1	Kompleksowa obsługa osób bezrobotnych na terenie gmin Powiatu Bydgoskiego	45
3.2	Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych	46
4.	Przedsięwzięcia związane z realizacją programów specjalnych	57
4.1	Współpraca z Biurami Karier wyższych uczelni	57
4.2	Informacja o usługach Powiatowego Urzędu Pracy	58
4.3	Targi, seminaria, giełdy pracy i inne przedsięwzięcia związane z tematyką rynku pracy	59
5.	Edukacja dla rynku pracy	60
6.	Działania wspomagające rozwój przedsiębiorczości	62
6.1	Pomoc konsultacyjno-doradcza	62
6.2	Szkolenia	63
6.3	Udzielanie dotacji osobom bezrobotnym na podjęcie działalności gospodarczej	63
6.4	Promocja spółdzielni socjalnych	64
-	ZAŁĄCZNIK 1. Statystyka	66
-	ZAŁĄCZNIK 2. Aktywizacja zawodowa mieszkańców Powiatu Bydgoskiego	71
-	ZAŁĄCZNIK 3. Środki przeznaczone na aktywizację zawodową mieszkańców Powiatu Bydgoskiego	72
-	ZAŁĄCZNIK 4. Finanse	73
-	ZAŁĄCZNIK 5. Stawki, wskaźniki, progi	74
7.	Plan działań na rok 2011 w zakresie przeciwdziałania bezrobociu, promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy	75

Informacja o bezrobociu w Powiecie Bydgoskim

Rok 2010 charakteryzował się systematycznym wzrostem poziomu bezrobocia. W okresie grudzień 2009 r. - grudzień 2010 r. stopa bezrobocia w Powiecie Bydgoskim wzrosła z poziomu 11,9% do 12,6%, co stanowi wzrost o 0,7 pkt. proc.

Szczegółowe dane dotyczące stopy bezrobocia w kraju, województwie kujawsko - pomorskim i Powiecie Bydgoskim za 2010 r. przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Stopa bezrobocia

Okres	Polska %	Województwo %	Powiat Bydgoski %
grudzień 2009	12,1	16,2	11,9
styczeń 2010	12,9	17,1	12,7
luty 2010	13,2	17,5	13,0
marzec 2010	13,0	17,3	13,3
kwiecień 2010	12,4	16,4	12,9
maj 2010	12,1	15,9	12,4
czerwiec 2010	11,7	15,5	11,9
lipiec 2010	11,5	15,2	11,8
sierpień 2010	11,4	15,0	11,7
wrzesień 2010	11,5	15,1	11,4
październik 2010	11,5	15,3	11,7
listopad 2010	11,7	15,7	12,1
grudzień 2010	12,3	16,6	12,6

Osoby bezrobotne zamieszkałe na terenie Powiatu Bydgoskiego stanowiły 26,39% ogólnej liczby klientów bydgoskiego urzędu pracy. Na dzień 31 grudnia 2010 liczba bezrobotnych wynosiła 4.677 osób, co oznacza wzrost na przestrzeni roku o 7,2% (w Bydgoszczy o 5,4%).

Sytuacja na rynku pracy w Powiecie Bydgoskim była i jest bardzo trudna również ze względu na utrzymującą się niekorzystną strukturę osób bezrobotnych, wg stanu na koniec grudnia 2010 roku:

- kobiety - stanowiły 53,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych z Powiatu Bydgoskiego,
- osoby bezrobotne do 25 roku życia - stanowiły 23,4% ogółu zarejestrowanych z Powiatu Bydgoskiego,
- osoby długotrwale bezrobotne - stanowiły 39,8% ogółu zarejestrowanych z Powiatu Bydgoskiego,

- kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka - stanowiły 10,3% ogółu zarejestrowanych z Powiatu Bydgoskiego,
- osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia - stanowiły 20,2% ogółu zarejestrowanych z Powiatu Bydgoskiego,
- osoby bezrobotne bez kwalifikacji zawodowych - stanowiły 29,5% ogółu zarejestrowanych z Powiatu Bydgoskiego,
- osoby bezrobotne bez doświadczenia zawodowego - stanowiły 20,9% ogółu zarejestrowanych z Powiatu Bydgoskiego,
- osoby bezrobotne bez wykształcenia średniego - stanowiły 65,2% ogółu zarejestrowanych z Powiatu Bydgoskiego,
- osoby samotnie wychowujące dziecko do 18 roku życia - stanowiły 11,2% ogółu zarejestrowanych z Powiatu Bydgoskiego,
- osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia - stanowiły 1,7% ogółu zarejestrowanych z Powiatu Bydgoskiego,
- osoby niepełnosprawne - stanowiły 5,2% ogółu zarejestrowanych z Powiatu Bydgoskiego.

W okresie czterech miesięcy br. zaobserwowano wzrost liczby bezrobotnych zamieszkałych na terenie Powiatu Bydgoskiego. Na koniec kwietnia 2011 r. liczba bezrobotnych mieszkańców Powiatu wyniosła 4.891 osób, czyli o 214 osób więcej niż pod koniec 2010 roku (tj. o 4,6%) oraz o 101 osób w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego (tj. o 2,1%). Największą dynamiką zmian charakteryzował się Solec Kujawski, gdzie na koniec kwietnia br. przybyło 13,1% bezrobotnych w porównaniu z końcem 2010 roku, Dobrcz (odpowiednio 11,5%) oraz Dąbrowa Chełmińska (odpowiednio 4,0%). Szczegóły przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Liczba osób bezrobotnych w poszczególnych gminach

Gmina	Liczba osób bezrobotnych na dzień 31.12.2009 r.	Liczba osób bezrobotnych na dzień 31.12.2010 r.	Liczba osób bezrobotnych na dzień 30.04.2011 r.
Białe Błota	502	556	558
Dąbrowa Chełm.	287	293	305
Dobrcz	366	382	426
Koronowo	1 658	1 759	1 819
Nowa Wieś Wielka	308	338	339
Osielsko	281	328	330
Siczenko	317	358	364
Solec Kujawski	644	663	750
Powiat Bydgoski	4 363	4 677	4 891

**Sprawozdanie z realizacji działań określonych
w „Powiatowym programie przeciwdziałania bezrobociu, promocji
zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy”**

***Działanie I. Promocja zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób
pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem
z pracy***

Zadania określone w Działaniu I realizowano poprzez:

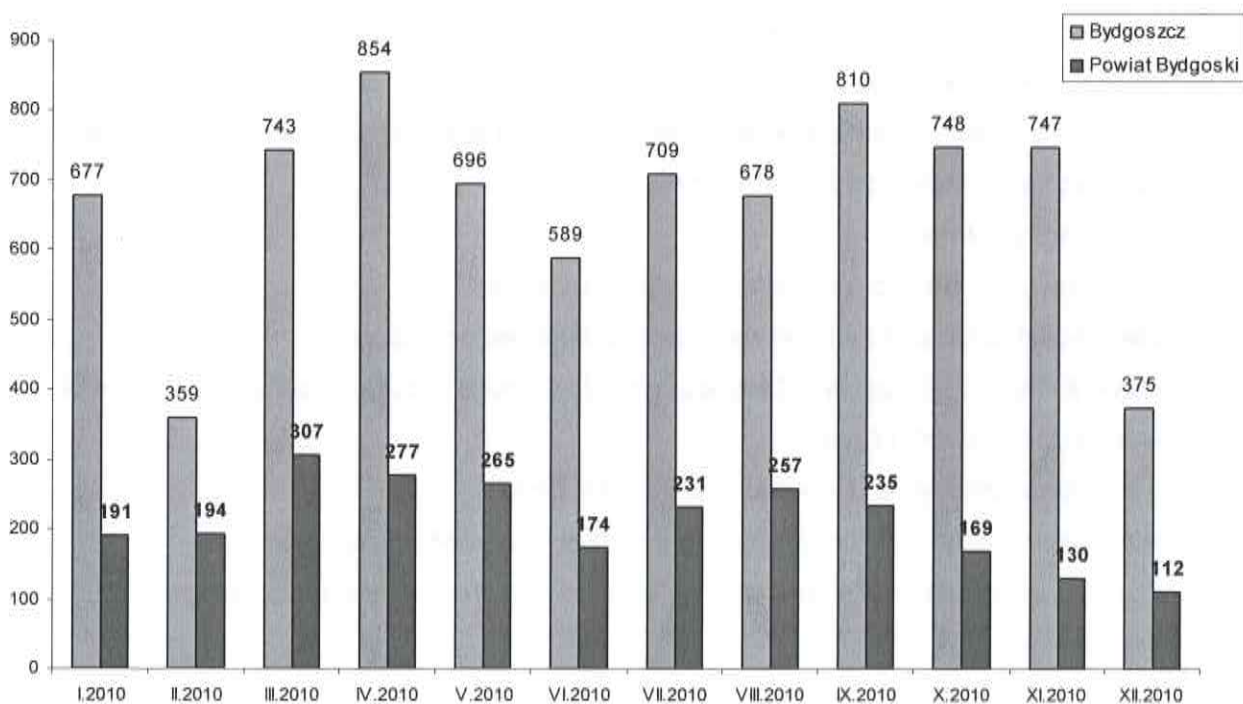
- a) powszechnie dostępne, bezpłatne pośrednictwo pracy,
- b) marketing usług pośrednictwa pracy,
- c) organizację spotkań grupowych, giełd pracy na zlecenie pracodawców,
- d) pośrednictwo pracy za granicą w ramach systemu EURES,
- e) poradnictwo zawodowe,
- f) organizację zajęć w ramach Klubu Pracy dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy,
- g) inicjowanie i organizację szkoleń indywidualnych i grupowych,
- h) studia podyplomowe,
- i) organizowanie subsydiowanych miejsc zatrudnienia,
- j) zwrot kosztów dojazdu lub zakwaterowania osobom bezrobotnym,
- k) aktywizację zawodową osób bezrobotnych do 25 roku życia oraz absolwentów szkół wyższych do 27 roku życia,
- l) promocję zatrudnienia osób powyżej 50 roku życia,
- m) promowanie aktywności osób bezrobotnych w celu powrotu na rynek pracy,
- n) współpracę z Parkiem Przemysłowym oraz Inkubatorem Przedsiębiorczości w Solcu Kujawskim.

1.1 Pośrednictwo pracy

W 2010 roku zarejestrowało się 8.085 mieszkańców Powiatu Bydgoskiego. Z ewidencji wyłączono 7.771 osób, z tego z powodu podjęcia pracy wyrejestrowane zostały 2.883 osoby.

W 2010 roku PUP dysponował łącznie 2.542 ofertami pracy z terenu Powiatu Bydgoskiego, czyli o 10,3% więcej niż w 2009 roku. Najwięcej zapotrzebowań pracodawcy z Powiatu Bydgoskiego złożyli w miesiącach marcu - 307 ofert pracy oraz kwietniu - 277 ofert (wykres1). Najliczniejsze wyrejestrowania osób bezrobotnych z powodu podjęcia zatrudnienia odnotowano w kwietniu oraz maju i wrześniu.

Wykres 1. Liczba ofert pracy zgłoszonych do PUP Bydgoszcz w poszczególnych miesiącach 2010 roku

Mieszkańcy Powiatu Bydgoskiego korzystali również z ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców z Bydgoszczy lub innych miejscowości. Ogółem do PUP w Bydgoszczy wpłynęło w 2010 r. 10.527 ofert pracy.

Tabela 3. Napływ i odpływ z bezrobocia w Powiecie Bydgoskim, w poszczególnych miesiącach 2010 roku

	Liczba osób bezrobotnych	Napływ	Odpływ	
			Ogółem	Z tytułu podjęcia pracy
31.12. 2009 r.	4.363			
I. 2010r.	4.684	821	500	171
II. 2010r.	4.827	618	475	150
III. 2010r.	4.976	734	585	212
IV. 2010r.	4.790	557	743	346
V. 2010r.	4.572	545	763	307
VI. 2010r.	4.374	548	746	271
VII. 2010r.	4.348	692	718	230
VIII. 2010r.	4.310	628	666	249
IX. 2010r.	4.193	691	808	307
X. 2010r.	4.329	736	600	237
XI. 2010r.	4.500	747	576	202
XII. 2010r.	4.677	768	591	201
31.12.2010r.	4.677	8.085	7.771	2.883
Różnica 31.12.2010r. - 31.12.2009r. = + 314 tj. + 7,2%				

Najczęściej poszukiwane zawody w 2010 roku:

1. Budownictwo: murarz, tynkarz, betoniarz - zbrojarz, cieśla, robotnik budowlany, operator sprzętu ciężkiego (koparki, spychacze itp.), posadzkarz, malarz - tapeciarnik, kopacz, stolarz.
2. Mechaniczne: ślusarz, spawacz, frezer, tokarz, pracownik produkcji, elektronik, inż. mechanik, operator/ustawiacz wtryskarek, mechanik samochodowy, galwanizer, serwisant.
3. Kierowcy: CE, operator wózka widłowego.
4. Handel: sprzedawca - różne branże, szczególnie spożywcza i mięsna, kasjer, przedstawiciel handlowy, telemarketer, magazynier, kierowca - sprzedawca, doradca klienta.
5. Gastronomia: kucharz, kelner, cukiernik, piekarz, pomoc kuchenna.
6. Pozostałe: fryzjer, krawcowa - szwaczka, stolarz, tapicer, elektryk, lakiernik, pracownik ochrony, pakowacz, księgowa, pracownik utrzymania czystości, doradca finansowy, kosmetyczka, opiekun osób starszych i niepełnosprawnych, inwentaryzator.
7. Dla osób niepełnosprawnych: portier - dozorca, pracownik gospodarczy, pracownik ochrony.

Pracodawcy z Powiatu Bydgoskiego w omawianym okresie złożyli 97 oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom - obywatelom Republiki Białorusi, Gruzji, Rosji, Mołdowy i Ukrainy na okres 6 miesięcy. Szczegółowe zestawienie za rok 2010 przedstawia tabela poniżej.

Tabela 4. Liczba zarejestrowanych oświadczeń w 2010 r. o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcowi

LICZBA ZAREJESTROWANYCH OŚWIADCZEŃ O ZAMIARZE POWIERZENIA WYKONYWANIA PRACY CUDZOZIEMCOWI						
Obywatelstwo pracownika, którego dotyczy oświadczenie	Białoruś	Rosja	Ukraina	Mołdowa	Gruzja	Razem
1. Liczba oświadczeń	1	2	90	0	4	97
2. w tym - liczba oświadczeń dla osób, które już posiadają wizę lub zezwolenie na zamieszkanie	0	0	42	0	0	42
3. Płeć pracowników (liczba oświadczeń dla kobiet)	0	2	70	0	0	72
4. Wiek pracownika						
4.1. poniżej 26 lat	0	0	21	0	1	22
4.2. 26-40 lat	1	0	33	0	3	37
4.3. 41-65 lat	0	2	33	0	0	35
4.4. powyżej 65 lat	0	0	3	0	0	3
5. Branża/rodzaj pracy						
5.1. Budownictwo i pokrewne	0	0	12	0	4	16
5.2. Usługi domowe (opieka, prowadzenie domu)	0	0	0	0	0	0
5.3. Handel	0	0	0	0	0	0
5.4. Przemysł	1	0	0	0	0	0
5.5. Transport	0	0	4	0	0	4
5.6. Gastronomia	0	0	0	0	0	0
5.7. Hotelarstwo i obsługa ruchu turystycznego	0	0	0	0	0	0
5.8. Sport	0	0	0	0	0	0
5.9. Rozrywka	0	0	0	0	0	0
5.10. Usługi	0	0	6	0	0	6
5.11. Agencja pracy tymczasowej	0	0	0	0	0	0
5.12. Muzyczna	0	0	0	0	0	0
5.13. Rolnictwo	0	2	68	0	0	70

Osoby bezrobotne korzystające z usług pośrednictwa pracy miały przez cały ubiegły rok możliwość bezpłatnych kontaktów telefonicznych z pracodawcami składającymi oferty pracy w PUP oraz możliwość bezpłatnego dostępu do ofert pracy zamieszczanych w portalach internetowych, lokalnej prasie (a także zakładania skrzynek e-mailowych w celu umożliwienia kontaktu z pracodawcami - z wykorzystaniem sprzętu komputerowego PUP i pomocy pośrednika pracy).

1.2 Marketing usług pośrednictwa pracy

Usługi rynku pracy na bieżąco dostosowywano do potrzeb i oczekiwań pracodawców, celem pozyskania nowych partnerów rynku pracy oraz większej liczby ofert pracy.

Pośrednicy pracy w 2010 roku odwiedzili siedziby 113 pracodawców z Powiatu Bydgoskiego, celem rozpowszechniania informacji o usługach i instrumentach rynku pracy oferowanych przez PUP Bydgoszcz.

Ponadto Powiatowy Urząd Pracy na bieżąco współpracował z 6 funkcjonującymi w Bydgoszczy prywatnymi agencjami zatrudnienia:

- agencją ADECCO,
- agencją MANPOWER,
- agencją LEADER SERVICE,
- agencją RANDSTAD,
- agencją WORK SERVICE,
- agencją START PEOPLE.

Nawiązano również współpracę z firmami rekrutacyjnymi IPK Sp. z o.o. w Sopocie, Grafton Recruitment Polska Sp. z o.o. w Warszawie oraz z firmą z zakresu doradztwa personalnego Hudson Polska w Toruniu.

Współpraca polegała na bieżącej wymianie informacji o kandydatach do pracy i ofertach zatrudnienia, szczególnie o ofertach pracy czasowej oraz ofertach zgłaszanych przez pracodawców spoza obszaru działania PUP (w tym zagranicznych).

1.3 Organizacja spotkań grupowych, giełd pracy na zlecenie pracodawców

Na zlecenie pracodawców PUP Bydgoszcz organizował giełdy pracy pod oferty konkretnych firm i na konkretne stanowiska. W 2010 roku zorganizowano 12 spotkań dla pracodawców planujących zatrudnienie osób bezrobotnych zamieszkałych w Powiecie Bydgoskim oraz w Bydgoszczy. Szczegóły przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 5. Wykaz giełd pracy w 2010 roku

Lp.	Data	Pracodawca	Stanowisko	Miejsce spotkania
1.	10.02.2010	Admar Grupa Polska Sp. z o.o.	Sprzątaczką	Klub Pracy ul. Toruńska 147
2.	16.04.2010	Envistar Sp. z o.o.	Pracownik gospodarczy	Siedziba firmy, ul. Kaszubska 25
3.	26.04.2010	Stowarzyszenie EKON	Doradca klienta, Kasjer - sprzedawca	CPiP ul. Mennica 6
4.	18.05.2010	Promedica 24	Opiekun osób starszych	Siedziba firmy, ul. Jagiellońska 103
5.	19.05.2010	Pojazdy Szynowe PESA	Ślusarz, Spawacz, Mechanik	CPiP ul. Mennica 6
6.	01.06.2010	Stowarzyszenie Niepełnosprawni dla Środowiska	Sprzedawca	CPiP ul. Mennica 6
7.	23.06.2010	Platforma Integracji Osób Niepełnosprawnych	Kasjer	CPiP ul. Mennica 6
8.	29.06.2010	Form - Plast	Monter - pakowacz	CPiP ul. Mennica 6
9.	21.07.2010	Wydawnictwo Rondo Piotr Iskra	Operator wtryskarki	CPiP ul. Mennica 6
10.	15.09.2010	Admar Grupa Polska Sp. z o.o.	Sprzątaczką	CPiP ul. Mennica 6
11.	15.12.2010	Odesso Sp. z o.o.	Kierownik sklepu, Z-ca kierownika, Sprzedawca	Klub Pracy ul. Toruńska 147
12.	10.11.2010	Zakład Sprzątania Wnętrz MOP - 83	Sprzątaczką, Pracownik gospodarczy	Klub Pracy ul. Toruńska 147

1.4 Pośrednictwo pracy za granicą w ramach systemu EURES

Usługi:

- informowanie osób bezrobotnych lub poszukujących pracy o możliwościach zatrudnienia, warunkach życia i pracy oraz sytuacji na rynkach pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i w państwach UE/EOG i Szwajcarii,
- informowanie pracodawców z kraju o możliwościach zatrudniania osób bezrobotnych lub poszukujących pracy z państw UE/EOG i Szwajcarii,

Pośrednik pracy wykonujący zadania asystenta EURES udostępniał informacje o ofertach z obszaru UE/EOG na bieżąco. Oferty dostępne były również na stronach internetowych www.wup.torun.pl/praca/zagraniczne_oferty_pracy.php oraz www.eures.europa.eu.

Informacje o warunkach życia i pracy w krajach UE/EOG były przekazywane osobiście, w formie ulotek i informatorów, telefonicznie lub pocztą elektroniczną.

Dzięki sieci EURES istniała możliwość sprawnego kojarzenia sprawdzonych (przez doradców EURES we wszystkich krajach EOG) ofert pracy z osobami zainteresowanymi. W ubiegłym roku z usług skorzystało 839 osób, w tym:

- 618 osób zainteresowanych poszukiwaniem pracy za granicą,
- 10 osób zainteresowanych poznaniem warunków życia i pracy w krajach EOG,
- 39 osób zainteresowanych pozyskaniem innych informacji, w tym o koordynacji Systemu Zabezpieczeń Społecznych,
- 172 osobom przekazano ogólne informacje o EURES.

1.5 Poradnictwo zawodowe

Porady udzielane były w trybie indywidualnym i grupowym. Z usług poradnictwa zawodowego korzystały głównie osoby, które nie posiadały umiejętności poszukiwania pracy oraz sporządzania dokumentów aplikacyjnych oraz takie, które nie posiadały doświadczenia zawodowego.

Usługi doradcze polegały m.in. na udzielaniu informacji o zawodach, rynku pracy, możliwościach szkolenia i kształcenia, tworzeniu „Indywidualnych Planów Działania”, a także na ocenie szans uruchomienia działalności gospodarczej.

W 2010 roku z usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej skorzystało ogółem 3.056 osób, w tym 1.605 kobiet.

Celem pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu, miejsca zatrudnienia lub kierunku przekwalifikowania oraz określenia predyspozycji zawodowych i przygotowania do wejścia na rynek pracy, kształtowania postaw gotowości do podjęcia pracy - na przestrzeni 2010 roku:

- przeprowadzono rozmowy wstępne z 1.555 osobami, w tym 1.262 osobom udzielono porad indywidualnych,
- Indywidualnym Planem Działania objęto 1.093 osoby bezrobotne (uczestników projektu realizowanego w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL oraz pozostających w ewidencji urzędu pracy powyżej 180 dni),
- w zajęciach z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy wzięły udział 102 osoby,
- w zajęciach aktywizacyjnych (trzydniowych) wzięło udział 275 osób,
- w spotkaniach informacyjnych skierowanych do absolwentów szkół, osób zainteresowanych rozpoczęciem działalności gospodarczej, a także osób noworejetrowanych wzięło udział 618 osób, w tym 319 kobiet.

Wśród grupy 3.056 bezrobotnych mieszkańców Powiatu Bydgoskiego, którzy skorzystali z poradnictwa zawodowego oraz informacji zawodowej 1.605 stanowiły kobiety (tj. 64,4% ogółu zarejestrowanych kobiet wg stanu na dzień 31.XII.2010r.), 455 to osoby młode do 25 roku życia

(tj. 41,6% ogółu zarejestrowanych osób do 25 roku życia wg stanu na dzień 31.XII.2010r.), 269 osób powyżej 50 roku życia (tj. 28,4% ogółu zarejestrowanych osób powyżej 50 roku życia wg stanu na dzień 31.XII.2010r.), a 357 osób zarejestrowanych było w ewidencji bydgoskiego urzędu ponad 12 miesięcy (tj. 32,3% ogółu zarejestrowanych osób będących w ewidencji ponad 12 miesięcy wg stanu na dzień 31.XII.2010r.).

1.6 Kluby Pracy

Mieszkańcy Powiatu Bydgoskiego w 2010 roku korzystali z usług doradców zawodowych zarówno w bydgoskim PUP, jak i w Filiach w Solcu Kujawskim i Koronowie oraz w Samorządowym Klubie Pracy w Bydgoszczy przy ul. Mennica 6.

Klub Pracy jest miejscem, w którym realizowana jest usługa pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy, mająca na celu rozwijanie u klientów umiejętności poruszania się na rynku pracy, zdobywania nowej wiedzy i intensyfikowaniu działań mających na celu poszukiwanie pracy.

W 2010 roku funkcjonowały 4 Kluby Pracy: w PUP w Bydgoszczy, w Centrum Pracy i Przedsiębiorczości w Bydgoszczy, przy filii PUP w Koronowie oraz przy filii PUP w Solcu Kujawskim.

Zadania szczegółowe Klubu Pracy:

1) udzielanie zainteresowanym informacji o:

- sytuacji na lokalnym rynku pracy, w tym oczekiwaniach pracodawców, zawodach deficytowych i nadwyżkowych;
- sposobach i technikach aktywnego, samodzielnego poszukiwania pracy, w tym źródłach pozyskiwania ofert;
- możliwościach podjęcia własnej działalności gospodarczej oraz uzyskania wsparcia merytorycznego i finansowania w tym zakresie;
- usługach świadczonych przez Powiatowy Urząd Pracy w zakresie pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego oraz innych form aktywizacji zawodowej subsydiowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Pracy oraz PFRON;
- prawach i obowiązkach osób bezrobotnych;
- instytucjach statutowo zajmujących się problematyką rynku pracy i możliwościach pozyskania pomocy ze strony tych instytucji;

2) nabywanie przez uczestników zajęć umiejętności w zakresie:

- technik samopoznania oraz tworzenia indywidualnych planów działania;
- tworzenia dokumentów aplikacyjnych,
- autoprezentacji, zasad prowadzenia rozmów z pracodawcą;
- nawiązywania kontaktów interpersonalnych;
- aktywnego poruszania się na rynku pracy itp.

Formy działań Klubu Pracy:

1. Uczestnictwo w szkoleniu z zakresu umiejętności poszukiwania pracy.
2. Uczestnictwo w zajęciach aktywizacyjnych.
3. Dostęp do informacji i elektronicznych baz danych służących uzyskaniu umiejętności poszukiwania pracy i samozatrudnienia.
4. Dostęp do komputera i drukarki na zasadach samoobsługi.

Zasady uczestnictwa w zajęciach Klubu Pracy:

- a) zajęcia w Klubie Pracy są nieodpłatne dla wszystkich uczestników;
- b) udział w zajęciach jest dobrowolny;
- c) termin zajęć, czas trwania zajęć, dobór uczestników do poszczególnych grup ustala Lider Klubu Pracy;

W roku 2010 roku udział wzięły:

- w szkoleniach w Klubie Pracy – 102 osoby z Powiatu Bydgoskiego,
- w zajęciach aktywizacyjnych – 275 mieszkańców Powiatu.

1.7 Szkolenia

W omawianym okresie objęto szkoleniami 455 osób z Powiatu Bydgoskiego, w tym 450 osób bezrobotnych i 5 poszukujących pracy. Łączna kwota wydatków przeznaczona na szkolenia wyniosła 992.835,14 zł (z czego 323.448,33 zł w ramach Projektu „Uczymy się, pracujemy, zostajemy” Poddziałanie 6.1.3 PO KL, a 10.000,00 zł ze środków PFRON).

W 2010 roku osoby korzystały ze szkoleń organizowanych:

- (a) w formie grupowej - **łącznie 366 osób**, w tym:
 - **364 osoby bezrobotne** (z czego 250 osób z Funduszu Pracy, a 114 osób w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL),
 - **2 poszukujące pracy** - w ramach PFRON.
- (b) w trybie indywidualnym - **łącznie 89 osób**, w tym:
 - **86 osób bezrobotnych** ze środków z Funduszu Pracy,
 - **3 osoby poszukujące pracy** w ramach PFRON.

Warunkiem skierowania osób bezrobotnych na szkolenie do podwyższenia kwalifikacji zawodowych celem zwiększenia szans na rynku pracy był brak kwalifikacji zawodowych lub konieczność zmiany/ uzupełnienia kwalifikacji w związku z brakiem propozycji otrzymania odpowiedniej pracy, a także utrata zdolności do wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie.

1.8 Studia podyplomowe

W 2010 roku PUP dofinansował 26 osobom bezrobotnym koszt studiów podyplomowych, na łączną kwotę 71.183,29 zł.

Osoby rozpoczęły i kontynuowały studia podyplomowe na takich kierunkach jak:

- Administracja samorządowa – 2 osoby,
- Bezpieczeństwo i higiena pracy – 5 osób,
- Charakterystyka energetyczna i audytowanie energetyczne budynków – 1 osoba,
- Edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna – 5 osób,
- Podyplomowe Studia Kształcenia Tłumaczy Języka Rosyjskiego – 1 osoba,
- Podyplomowe studia rozwoju regionalnego i zarządzania funduszami europejskimi - 1 osoba,
- Podyplomowe studium informatyki – 1 osoba,
- Podyplomowe studium prawa bankowego i bankowości - 1 osoba,
- Pośrednictwo w obrocie nieruchomościami i zarządzanie nieruchomościami – 1 osoba,
- Pośrednictwo w obrocie nieruchomościami oraz wycena nieruchomości - 2 osoby,
- Psychologia Zarządzania – 1 osoba,
- Rachunkowość – 1 osoba,
- Rachunkowość Przedsiębiorstw - 1 osoba,
- Studia podyplomowe logopedii z emisją głosu - 1 osoba,
- Studia podyplomowe przyrody i biologii oraz ochrony środowiska – 1 osoba,
- Zarządzanie Nieruchomościami – 1 osoba.

1.9 Zatrudnienie subsydiowane

• Prace interwencyjne

W roku 2010 zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych było 10 osób ze środków Funduszu Pracy. Osoby wykonywały prace na stanowiskach: pakowacza okuć meblowych, sprzedawcy - kreślarza, ślusarza, kuchmistrza, pracownika obsługi technicznej, mechanika, elektromontera, spawacza, kosmetyczki. W 2010 r. wydatki z Funduszu Pracy przeznaczone na organizację prac interwencyjnych wyniosły 23.504,30 zł.

• Roboty publiczne

Roboty publiczne organizowane były przez gminy, które określiły w styczniu 2010 roku roczny plan potrzeb w zakresie ich wykonywania. Ogółem w 2010 r. uczestniczyło w robotach publicznych 409 osób z Powiatu Bydgoskiego. Łączna kwota z Funduszu Pracy na ten cel wyniosła 2.766.294,11 zł.

Osoby wykonujące roboty publiczne były zatrudnione na stanowiskach: opiekuna w przedszkolu, woźnej oddziałowej, nauczyciela wspomagającego, pomocy kuchennej, robotnika gospodarczego, pracownika administracyjnego, strażnika szkolnego, opiekuna dzieci na przejściach dla pieszych, koordynatora prac społecznie użytecznych, robotnika, konserwatora rowów melioracyjnych, kopacza, konserwatora urządzeń melioracyjnych, opiekuna dzieci i osób niepełnosprawnych, pracownika remontowego, dozorcę obiektów.

- **Staż**

W 2010 r. łącznie staż odbywało 655 osób, w tym:

- w ramach Funduszu Pracy – 498 osób bezrobotnych,
- w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL – 154 osoby bezrobotne,
- w ramach PFRON – 3 osoby poszukujące pracy.

Osoby odbywały staż u pracodawców na stanowiskach: doradcy zawodowego, asystenta ds. marketingu, konserwatora domofonów i instalacji elektroenergetycznych, instruktora terapii zajęciowej, pomocy kuchennej, krawcowej, grafika komputerowego, pracownika biurowego, technika farmaceuty, pedagoga, recepcjonisty, stolarza, florysty, murarza, magazyniera, pomocy wychowawcy, księgowego, opiekuna osób niepełnosprawnych, kucharza, dietetyka, handlowca, asystenta.

Łączna kwota wydatków w 2010 r. przeznaczona na organizację staży wyniosła 3.024.616,15 zł, z czego 10.811,15 zł pochodziło ze środków PFRON, natomiast 926.343,88 zł w ramach Projektu „Uczymy się, pracujemy, zostajemy” Poddziałanie 6.1.3 PO KL.

- **Przygotowanie zawodowe dorosłych**

W 2010 roku w przygotowaniu zawodowym dorosłych uczestniczyło ogółem 20 osób. Łączna kwota na ten cel z Funduszu pracy wyniosła 95.329,77 zł.

Osoby odbywały przygotowanie zawodowe dorosłych na stanowiskach operatora obrabiarek sterowanych numerycznie oraz obsługi wózków jezdnych i suwnic z poziomu IIS.

- **Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy**

W 2010 r. 106 osób z Powiatu Bydgoskiego zostało zatrudnionych przez pracodawców przy wsparciu środków z Funduszu Pracy oraz PFRON na wyposażonym lub doposażonym stanowisku pracy.

Maksymalna wysokość refundacji pracodawcy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla zatrudnionego bezrobotnego wynosiła 18.000 zł ze środków Funduszu Pracy, a 30.000 zł ze środków PFRON. Łączna kwota refundacji wyniosła: 1.525.558,55 zł.

Osoby bezrobotne wykonywały prace na stanowiskach: operatora wtryskarki, operatora wytłaczarki, kierowcy, pracownika ogólnobudowlanego, ślusarza, spawacza, praczki, zaopatrzeniowca, mechanika samochodowego, murarza-płytkarza, sprzedawcy, przedstawiciela handlowego, wulkanizatora, asystenta projektanta, kucharza, księgowej, operatora koparko-ladowarki, magazyniera, pomocy kuchennej, portiera, logistyka magazynowego, frezera.

- **Prace społecznie użyteczne**

Prace społecznie użyteczne mogły być organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub działalnością na rzecz społeczności lokalnej.

Osobie bezrobotnej przysługiwało świadczenie w wysokości nie niższej niż 6,60 zł za każdą godzinę wykonywania prac społecznie użytecznych (po waloryzacji od czerwca 2010r. 6,83 zł).

Na przełomie 2009 i 2010 roku podpisano Porozumienia w sprawie organizacji prac społecznie użytecznych ze wszystkimi gminami Powiatu Bydgoskiego. Strony w Porozumieniach określiły zasady współpracy oraz okres i liczbę godzin wykonywania prac społecznie użytecznych. W omawianym okresie prace społecznie użyteczne wykonywało 305 osób z Powiatu Bydgoskiego. Były to przeważnie prace porządkowo - gospodarcze, wydawanie posiłków lub świadczenie pomocy sąsiedzkiej. Kwota wydatków na ten cel z Funduszu Pracy w 2010 r. wyniosła 223.870,64 zł.

- **Refundacja składek ZUS – spółdzielnia socjalna**

W 2010 r. PUP zrefundował część kosztów wynagrodzenia oraz kosztów osobowych pracodawcy z tytułu zatrudnienia 4 osób bezrobotnych na podstawie spółdzielczej umowy o pracę, na łączną kwotę 2.608,12 zł. Osoby zatrudniono na stanowiskach: kosmetyczki, kierownika szwalni oraz szwaczki.

1.10 Zwrot kosztów dojazdu

O refundację kosztów dojazdu mogła ubiegać się osoba skierowana przez urząd do pracy poza miejscem stałego zamieszkania (o ile wynagrodzenie nie przekraczało dwukrotności minimalnego wynagrodzenia).

W 2010 r. PUP zrefundował koszty dojazdu 533 bezrobotnym osobom, na łączną kwotę 235.585,81 zł, w tym:

- do pracy - 305 osobom, na kwotę 144.733,59 zł,
- do odbycia stażu - 228 osobom, na kwotę 90.852,22 zł.

1.11 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych do 25 roku życia oraz absolwentów szkół wyższych do 27 roku życia

W 2010 r. łącznie działaniami objęto 834 osoby do 25 roku życia (tj. 76,2% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w wieku do 25 lat), z czego 176 osób kontynuowało udział z roku poprzedniego (tabela 6).

W 2010 r. PUP przeznaczył łącznie kwotę w wysokości 3.566.966,93 zł na aktywne formy dla osób do 25 roku życia zamieszkałych w Powiecie Bydgoskim. Działania na rzecz młodych osób finansowane/ współfinansowane były z trzech źródeł:

- Funduszu Pracy w wysokości 2.580.964,92 zł (tj. 72,4%),
- PFRON w wysokości 4.241,89 zł (tj. 0,1%),
- Projektu „Uczymy się, pracujemy, zostajemy” w ramach PO KL Poddziałanie 6.1.3, w wysokości 981.760,12 zł (tj. 27,5%).

W zakresie aktywizacji zawodowej osób do 25 roku życia największe wydatki PUP poniósł na staże, tj. 2.214.169,34 zł, co stanowiło 62,1% ogółu wydatków przeznaczonych na rzecz osób młodych (tabela 7).

Wykres 2. Kwota wydatków na aktywizację zawodową osób do 25 roku życia mieszkańców Powiatu Bydgoskiego wg aktywnych form w 2010r. (w zł)

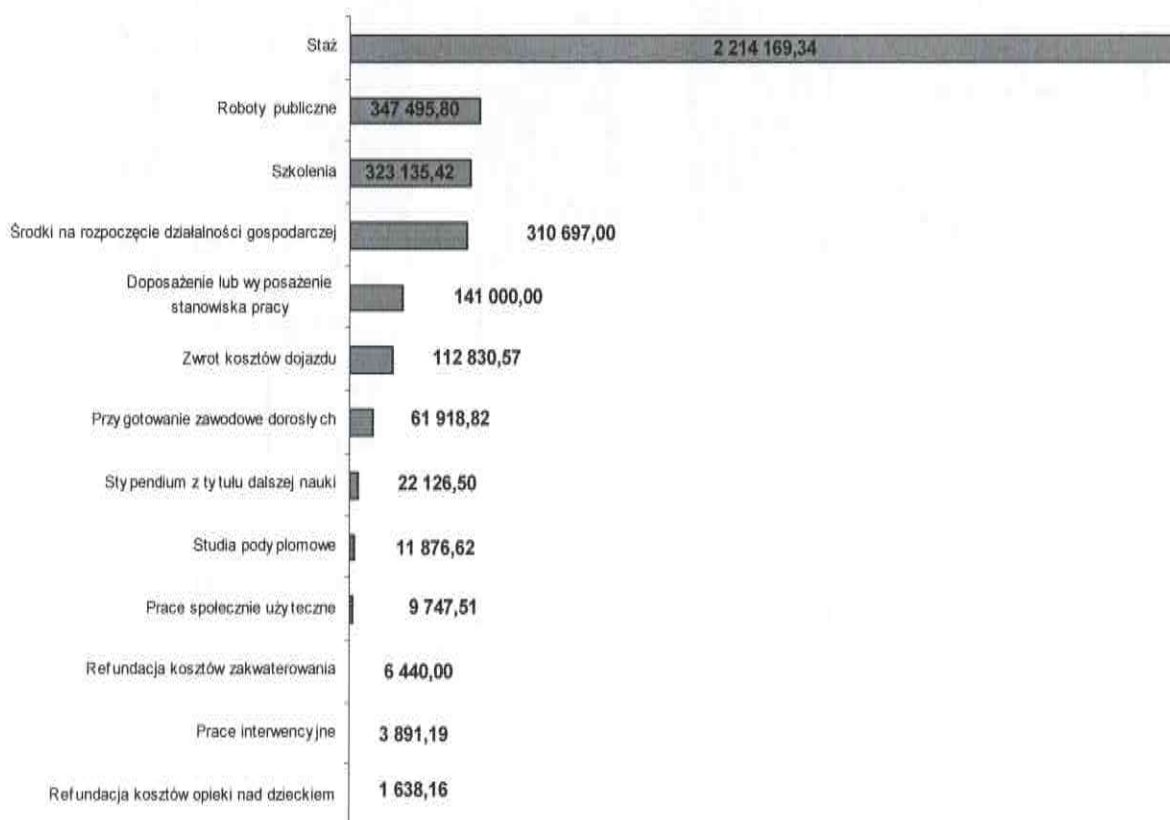

Tabela 6. Aktywizacja osób do 25 roku życia mieszkańców Powiatu Bydgoskiego bezrobotnych i poszukujących pracy w 2010r. w poszczególnych formach ze względu na źródło finansowania

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA		Staż	Przygotowanie zawodowe dorosłych	Studia podyplomowe	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	Refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy	Prace interwencyjne	Roboty publiczne	Prace społecznie użyteczne	Szkolenia		Zwrot kosztów dojazdu		Refundacja kosztów zakwaterowania	Stypendium z tytułu dalszej nauki	Refundacja kosztów opieki nad dzieckiem	OGÓŁEM
										grupowe	indywidualne	do pracy	na staż				
	2009/ 2010r.	116	13	2		5		1		1	1	36	45	1	1		176
	PFRON																
z 2010r.	Fundusz Pracy	263		2	5	9	3	55	18	51	23	69	150	3	6	2	506
	PO KL	104			12					35							151
	PFRON	1															1
RAZEM	Fundusz Pracy	379	13	4	5	14	3	56	18	52	24	105	195	4	7	2	682
	PO KL	104			12					35							151
	PFRON	1															1
OGÓŁEM		484	13	4	17	14	3	56	18	87	24	105	195	4*	7	2**	834

* Refundacja kosztów zakwaterowania - 1 osobie, która podjęła zatrudnienie.

** Refundacja kosztów opieki, w tym: do pracy - 1 osoba, do odbycia stażu - 1 osoba.

Działania aktywizacyjne przy zaangażowaniu środków z Funduszu Pracy, PO KL, PFRON

Poradnictwo zawodowe

W 2010 roku z usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej skorzystało 591 osób do 25 roku życia (tj. 54,0% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w wieku do 25 lat), w tym 335 kobiet.

W ramach pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu, miejsca zatrudnienia lub kierunku przekwalifikowania oraz w ramach określenia predyspozycji zawodowych i przygotowania do wejścia na rynek pracy, kształtowania postaw gotowości do podjęcia pracy - na przestrzeni roku:

- przeprowadzono rozmowy wstępne z 455 osobami do 25 roku życia (w tym 354 osobom udzielono porad indywidualnych),
- Indywidualnym Planem Działania objęto 335 osób do 25 roku życia (w ramach projektu Poddziałania 6.1.3 PO KL, projektu dla osób do 30 roku życia oraz pozostających w ewidencji urzędu pracy powyżej 180 dni),
- w zajęciach z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy (3 tygodniowych) wzięły udział 22 osoby do 25 roku życia,
- w zajęciach aktywizacyjnych (trzydniowych) wzięło udział 81 osób do 25 roku życia,
- w spotkaniach informacyjnych skierowanych do absolwentów roku 2010 „Zdecydowana młodzież” oraz osób zainteresowanych rozpoczęciem własnej działalności gospodarczej wzięło udział 136 osób do 25 roku życia (w tym 80 kobiet).

Szkolenia

W omawianym okresie objęto szkoleniami 111 osób do 25 roku życia z Powiatu Bydgoskiego. Łączna kwota wydatków przeznaczona na szkolenia wyniosła 323.135,42 zł (z czego 110.232,83 zł w ramach Projektu „Uczymy się, pracujemy, zostajemy” PO KL Poddziałanie 6.1.3).

Osoby do 25 roku życia korzystały ze szkoleń organizowanych:

- w formie grupowej - **łącznie 87 osób**, w tym:
 - 52 osoby z Funduszu Pracy,
 - 35 osób w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL.
- w trybie indywidualnym - **łącznie 24 osoby** z Funduszu Pracy.

Osoby bezrobotne do 25 roku życia – mieszkańcy Powiatu Bydgoskiego uczestniczyli w następujących szkoleniach:

Szkolenia grupowe – 87 osób:

A. W ramach Funduszu Pracy (umowy zawarte 2009/2010) – 1 osoba:

- Kwalifikacja wstępna - C, C1, C1E1, CE – 1 osoba.

B. W ramach Funduszu Pracy (umowy zawarte w 2010 roku) – 51 osób:

- Szkolenia biznesowe - 16 osób,
- Fakturzysta z obsługą kasy fiskalnej, komputera oraz minimum sanitarne – 9 osób,
- Kierowca operator wózków podnośnikowych z elementami gospodarki magazynowej – 1 osoba,
- Kurs spawania wg wytycznych Europejskiej Federacji Spawalniczej metodami: MAG (135), TIG (141), MMA (111) elektryczna - 5 osób,
- Magazynier z obsługą wózków podnośnikowych i komputera - fakturowanie komputerowe – 5 osób,
- Pracownik administracyjno-biuroowy z Płatnikiem oraz obsługą administracyjno-techniczną biura - 3 osoby,
- Prawo Pracy - 9 osób,
- Specjalista ds. nowoczesnych technik sprzedaży z telemarketingiem (przedstawiciel handlowy) - 1 osoba,
- Ślusarz - spawacz - 2 osoby.

C. W ramach PO KL (umowy zawarte w 2010 roku) – 35 osób:

- Catering i organizacja przyjęć z florystyką okolicznościową - 1 osoba,
- CNC Operator obrabiarek sterowanych numerycznie - 1 osoba,
- Eksploatacja urządzeń instalacji i sieci elektroenergetycznych do 1 kV - 2 osoby,
- Fakturzysta z obsługą kasy fiskalnej, komputera i minimum sanitarne - 10 osób,
- Kierowca operator wózków podnośnikowych z elementami gospodarki magazynowej – 3 osoby,
- Kurs spawania wg wytycznych Europejskiej Federacji Spawalniczej metodami: MAG (135), TIG (141), MMA (111) elektryczna - 4 osoby,
- Operator koparko-ładowarki - 1 osoba,
- Operator usług utrzymania czystości I stopnia - 1 osoba,
- Operator wózków podnośnikowych - 4 osoby,
- Opiekun osób przewlekłe chorych i niepełnosprawnych - 1 osoba,
- Pielęgnacja dłoni i stóp z przedłużaniem i zdobieniem paznokci - 1 osoba,
- Pracownik administracyjno-biuroowy z Płatnikiem oraz obsługą administracyjno-techniczną biura - 2 osoby,
- Pracownik ochrony fizycznej osób i mienia (do licencji I stopnia) - 2 osoby,
- Sprzedawca usług finansowych z uprawnieniami kasjera złotowo-walutowego - 1 osoba,
- Ślusarz - spawacz - 1 osoba.

Szkolenia indywidualne – 24 osoby:

A. W ramach Funduszu Pracy (umowy zawarte 2009/2010) – 1 osoba:

- Szkolenie podstawowe strażaka jednostki ochrony przeciwpożarowej – 1 osoba.

B. W ramach Funduszu Pracy (umowy zawarte w 2010 roku) – 23 osoby:

- Eksploatacja urządzeń instalacji i sieci elektroenergetycznych w grupie II – 1 osoba,
- Fryzjerstwo - 1 osoba,
- Kurs kwalifikacyjny ceramiki II stopnia - 1 osoba,
- Kurs operatora koparko-ładowarki - 3 osoby,
- Kurs operatora spycharki i koparki jednoznaczyniowej - 1 osoba,
- Kurs podologiczny - 1 osoba,
- Kurs przygotowawczy do wykonywania zawodu w zakresie strzyżenia i pielęgnacji psów - 1 osoba,
- Kurs spawania metodą gazową (311) - 1 osoba,
- Kurs wózków widłowych - 1 osoba,
- Makijaż permanentny - 1 osoba,
- Obsługa suwnic - 1 osoba,

- Prawo jazdy kat. C - 1 osoba,
- Prawo Pracy - 1 osoba,
- Przedłużanie rzes - 1 osoba,
- Spawanie metodą TIG elektryczną - 1 osoba,
- Spawanie metodą TIG, MAG - 1 osoba,
- Szkolenie do licencji pracownika ochrony II stopnia - 2 osoby,
- Szkolenie do licencji pracowników ochrony I stopnia - 1 osoba,
- Szkolenie podstawowe strażaka jednostki ochrony przeciwpożarowej – 2 osoby.

Studia podyplomowe

W 2010 roku PUP dofinansował 4 osobom bezrobotnym do 25 roku życia koszt studiów podyplomowych, na łączną kwotę 11.876,62 zł. Osoby rozpoczęły i kontynuowały studia podyplomowe na kierunkach: Podyplomowe studia kształcenia tłumaczy języka rosyjskiego, Zarządzanie nieruchomościami, Edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna, Pośrednictwo w obrocie nieruchomościami, Wycena nieruchomości.

Staż

W 2010 r. łącznie staż odbywały 484 osoby, z czego:

- do odbycia stażu u pracodawców skierowano w 2010 roku 368 osób, w tym:
 - w ramach Funduszu Pracy - 263 osoby,
 - w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL – 104 osoby,
 - w ramach PFRON - 1 osobę.
- urząd kontynuował rozpoczętą w 2009 r. współpracę z pracodawcami, u których odbywało staż ogółem 116 stażystów.

Osoby odbywały staż na stanowiskach: pomocy wychowawcy, pomocy nauczyciela, księgowego, referenta, pracownika socjalnego, opiekuna osób niepełnosprawnych, terapeuty zajęciowego, specjalisty ds. ochrony środowiska, kelnera, kucharza, dietetyka, handlowca, pracownika laboratorium, murarza, technika farmaceuty, asystenta muzealnego, informatyka, asystenta księgowego, referenta technicznego, ślusarza-montera.

Łączna kwota wydatków w 2010 r. przeznaczona na organizację staży wyniosła 2.214.169,34 zł, z czego 650.730,29 zł pochodziło ze środków w ramach Projektu „Uczymy się, pracujemy, zostajemy” PO KL Poddziałanie 6.1.3.

Przygotowanie zawodowe dorosłych

W analizowanym okresie w przygotowaniu zawodowym dorosłych udział wzięło 13 osób do 25 roku życia z Powiatu Bydgoskiego. Łączna kwota wydatków ze środków Funduszu Pracy w 2010 r. wyniosła 61.918,82 zł.

Osoby odbywały przygotowanie zawodowe dorosłych na stanowiskach operatora obrabiarek sterowanych numerycznie oraz obsługi wózków jezdnych i suwnic z poziomu IIS.

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy

W 2010 r. 9 osób bezrobotnych zostało zatrudnionych przez pracodawców przy wsparciu środków z Funduszu Pracy na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy. Kontynuowano również współpracę z pracodawcami, którzy w roku 2009 zatrudnili ogółem 5 osób bezrobotnych. Wykonywali oni prace na takich stanowiskach jak: kierowca, mechanik samochodowy, operator wtryskarki, sprzedawca, kucharz, operator wyłaczarki, operator układarki, operator wózka widłowego. Łączny koszt wydatków na ten cel wyniósł 141.000,00 zł.

Maksymalna wysokość refundacji pracodawcy kosztów wyposażenia/ doposażenia stanowiska pracy dla zatrudnionego bezrobotnego wyniosła 18.000 zł.

Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej

W 2010 roku udzielono 17 osobom do 25 roku życia środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej na łączną kwotę 310.697,00 zł, w tym:

- 12 osobom w ramach projektu „Uczymy się, pracujemy, zostajemy” Podziałanie 6.1.3 PO KL na kwotę 220.797,00 zł,
- 5 osobom z Funduszu Pracy na kwotę 89.900,00 zł.

Dzięki otrzymanym środkom osoby bezrobotne uruchomiły własną działalność gospodarczą z zakresu: nauki języków obcych, internetowej sprzedaży odzieży, usług fryzjersko-kosmetycznych. Maksymalna wysokość dotacji wyniosła 18.500 zł.

Prace Społecznie Użyteczne

W roku 2010 prace społecznie użyteczne wykonywało 18 osób do 25 roku życia. Były to przeważnie prace porządkowo - gospodarcze, wydawanie posiłków lub świadczenie pomocy sąsiedzkiej. Kwota wydatków na ten cel z Funduszu Pracy w 2010 r. wyniosła 9.747,51 zł.

Roboty publiczne

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy skierował do pracy w ramach robót publicznych 56 osób bezrobotnych do 25 roku życia. Łączna kwota na ten cel wyniosła 347.495,80 zł. Osoby zatrudniono na stanowiskach: nauczyciela wspomagającego, konserwatora rowów melioracyjnych, pracownika gospodarczego, konserwatora urządzeń wodno-melioracyjnych.

Prace interwencyjne

W roku 2010 zatrudniono w ramach prac interwencyjnych 3 osoby ze środków Funduszu Pracy. Osoby wykonywały prace na stanowiskach: mechanika, elektromontera, kosmetyczki. W 2010 r. wydatki z Funduszu Pracy przeznaczone na organizację prac interwencyjnych wyniosły 3.891,19 zł.

Zwrot kosztów dojazdu

O refundację kosztów dojazdu mogła ubiegać się osoba skierowana przez urząd do pracy poza miejscem stałego zamieszkania (o ile wynagrodzenie nie przekraczało dwukrotności minimalnego wynagrodzenia).

W 2010 r. PUP zrefundował koszty dojazdu 300 bezrobotnym osobom do 25 roku życia, na łączną kwotę 112.830,57 zł, w tym:

- do pracy - 105 osobom, na kwotę 35.825,78 zł,
- do odbycia stażu - 195 osobom, na kwotę 77.004,79 zł.

Stypendium z tytułu dalszej nauki

W 2010 roku wypłacono 7 osobom do 25 roku życia stypendium z tytułu dalszej nauki na łączną kwotę: 22.126,50 zł.

Refundacja kosztów opieki nad dzieckiem

W omawianym okresie PUP zrefundował koszty opieki 2 bezrobotnym osobom do 25 roku życia (w tym 1 osobie, która podjęła zatrudnienie), na łączną kwotę 1.638,16 zł.

Refundacja kosztów zakwaterowania

W omawianym okresie PUP zrefundował koszty zakwaterowania 4 bezrobotnym osobom (w tym 1 osobie, która podjęła zatrudnienie) na łączną kwotę 6.440,00 zł.

Tabela 7. Kwota wydatków na aktywizację osób bezrobotnych i poszukujących pracy mieszkańców Powiatu Bydgoskiego do 25 roku życia wg źródła finansowania w 2010 r.

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA		KWOTA WYDATKÓW (w zł)		
		umowy 2009/2010	umowy 2010r.	Razem
Fundusz Pracy	Staż	563.932,98	995.264,18	1.559.197,16
	Przygotowanie zawodowe dorosłych	61.918,82		61.918,82
	Studia podyplomowe	7.843,40	4.033,22	11.876,62
	Prace interwencyjne		3.891,19	3.891,19
	Roboty publiczne	2.846,84	344.648,96	347.495,80
	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej		89.900,00	89.900,00
	Doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy		141.000,00	141.000,00
	Szkolenia	grupowe	122.811,70	131.438,64
		indywidualne	71.766,45	81.463,95
	Prace społecznie użyteczne	138,25	9.609,26	9.747,51
	Zwrot kosztów dojazdu	do pracy	21.687,42	35.825,78
		staż	56.953,56	77.004,79
	Stypendium z tytułu dalszej nauki	6.367,20	15.759,30	22.126,50
	Refundacja kosztów zakwaterowania	2.550,00	3.890,00	6.440,00
	Refundacja kosztów opieki nad dzieckiem		1.638,16	1.638,16
Ogółem				2.580.964,92
PO KL	Staż		650.730,29	650.730,29
	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej		220.797,00	220.797,00
	Szkolenia grupowe		110.232,83	110.232,83
	Ogółem			981.760,12
PFRON	Staż		4.241,89	4.241,89
	Ogółem			4.241,89
OGÓŁEM (w zł)		698.111,52	2.868.855,41	3.566.966,93
(w %)		19,6	80,4	100,0

1.12 Promocja zatrudnienia osób powyżej 50 roku życia

W 2010 r. łącznie działaniami objęto 376 osób powyżej 50 roku życia (tj. 39,7% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych powyżej 50 roku życia), z czego 41 osób kontynuowało udział z roku poprzedniego (tabela 8).

W 2010 r. na aktywne formy dla mieszkańców Powiatu Bydgoskiego powyżej 50 roku życia PUP przeznaczył łącznie kwotę w wysokości 2.176.425,15 zł (tabela 9).

Działania na rzecz osób powyżej 50 roku życia finansowane/ współfinansowane były z trzech źródeł:

- Funduszu Pracy w wysokości 1.906.468,08 zł (tj. 87,6%),
- Projektu „Uczymy się, pracujemy, zostajemy” w ramach PO KL
Poddziałanie 6.1.3 w wysokości 202.924,70 zł (tj. 9,3%).
- PFRON w wysokości 67.032,37 zł (tj. 3,1%).

W zakresie aktywizacji zawodowej osób powyżej 50 roku życia największe wydatki PUP poniósł na udzielenie refundacji kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy (38,16% ogółu wydatków) oraz roboty publiczne (odpowiednio 35,90%).

Wykres 3. Kwota wydatków na aktywizację zawodową osób pow. 50 roku życia mieszkańców Powiatu Bydgoskiego wg aktywnych form w 2010 r. (w zł)

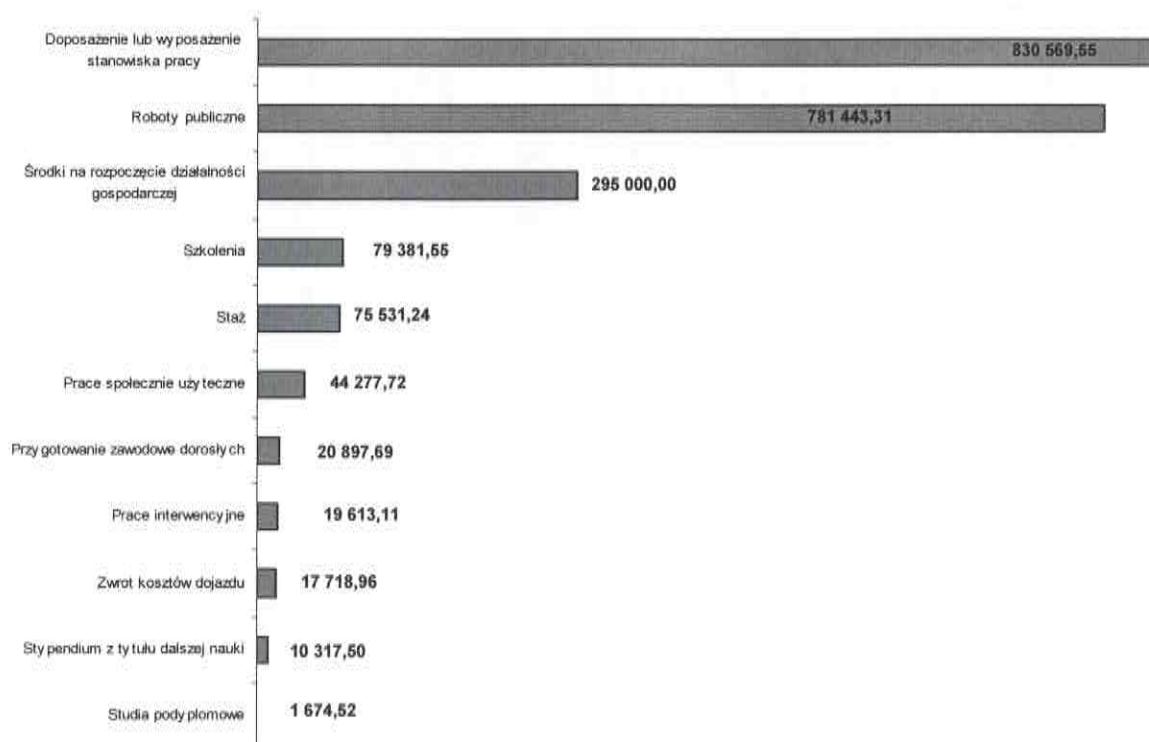

Tabela 8. Aktywizacja osób powyżej 50 roku życia mieszkańców Powiatu Bydgoskiego w 2010 r. w poszczególnych formach ze względu na źródło finansowania

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	Staż	Przygotowanie zawodowe dorosłych	Studia podyplomowe	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	Refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy	Prace interwencyjne	Roboty publiczne	Prace społecznie użyteczne	Szkolenia		Zwrot kosztów dojazdu		Stypendium z tytułu dalszej nauki	OGÓŁEM
									grupowe	indywidualne	do pracy	na staż		
2009/ 2010r.														
Fundusz Pracy	5	4	2		4	3	6				16		1	41
PFRON														
Fundusz Pracy	7			8	45	4	109	64	32	5	20	2	1	295
PO KL	5			8					22					35
PFRON					4					1				5
Fundusz Pracy	12	4	2	8	49	7	115	64	32	5	36	2	2	336
PO KL	5			8					22					35
PFRON					4					1				5
OGÓŁEM	17	4	2	16	53	7	115	64	54	6	36	2	2	376

Poradnictwo zawodowe

W 2010 roku z usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej skorzystało 331 osób powyżej 50 roku życia (tj. 35,0% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych powyżej 50 roku życia), w tym 126 kobiet. W ramach pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu, miejsca zatrudnienia lub kierunku przekwalifikowania oraz w ramach kształtowania postaw gotowości do podjęcia pracy na przestrzeni roku:

- przeprowadzono rozmowy wstępne z 269 osobami powyżej 50 roku życia,
- udzielono 225 porad indywidualnych,
- 2 osoby uczestniczyły w poradach grupowych,
- Indywidualnym Planem Działania objęto 213 osób powyżej 50 roku życia (w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL, projektu 45 plus oraz pozostających w ewidencji urzędu pracy powyżej 180 dni),
- w szkoleniu z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy wzięło udział 14 osób powyżej 50 roku życia, natomiast w zajęciach aktywizacyjnych 26 osób,
- w spotkaniach informacyjnych skierowanych do osób zainteresowanych rozpoczęciem działalności gospodarczej, a także osób noworejestrowanych udział wzięły 62 osoby, w tym 19 kobiet.

Szkolenia

W omawianym okresie objęto szkoleniami 60 osób powyżej 50 roku życia z Powiatu Bydgoskiego, w tym 1 poszukującą pracy. Łączną kwota wydatków przeznaczona na szkolenia wyniosła 79.381,55 zł (z czego: 28.885,88 zł w ramach Projektu „Uczymy się, pracujemy, zostajemy” Poddziałanie 6.1.3 PO KL, a 1.752,00 zł ze środków PFRON).

Osoby powyżej 50 roku życia korzystały ze szkoleń organizowanych:

(a) w formie grupowej - **łącznie 54 osoby**, w tym:

- **32 osoby bezrobotne** ze środków Funduszu Pracy,
- **22 osoby bezrobotne** ze środków w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL.

(b) w trybie indywidualnym - **łącznie 6 osób**, w tym:

- **5 osób bezrobotnych** ze środków Funduszu Pracy,
- **1 osoba poszukująca pracy** ze środków PFRON.

Osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia – mieszkańcy Powiatu Bydgoskiego uczestniczyli w następujących szkoleniach:

Szkolenia grupowe – 54 osoby:

A. W ramach Funduszu Pracy – 32 osoby:

- Szkolenie biznesowe – 18 osób,
- Kurs ADR z obsługą urządzeń technicznych do napełniania i opróżniania zbiorników transportowych z towarami niebezpiecznymi - 2 osoby,
- Kurs księgowości komputerowej - 1 osoba,
- Kurs spawania wg wytycznych Europejskiej Federacji Spawalniczej metodami MAG (135), TIG (141), MMA (111) elektryczna - 1 osoba,
- Magazynier z obsługą wózków podnośnikowych i komputera - fakturowanie komputerowe - 1 osoba,
- Operator wózków podnośnikowych - 1 osoba,
- Praco pracy - 8 osób.

B. W ramach PO KL – 22 osoby:

- Szkolenie biznesowe – 1 osoba,
- Bezpieczeństwo i higiena pracy - 3 osoby,
- Eksploatacja urządzeń instalacji i sieci elektroenergetycznych do 1 kV - 1 osoba,
- Florysta I stopnia - 2 osoby,
- Kucharz małej gastronomii z systemem HACCP, obsługą kasy fiskalnej i minimum sanitarne - 1 osoba,
- Kurs spawania wg wytycznych Europejskiej Federacji Spawalniczej metodami MAG (135), TIG (141), MMA (111) elektryczna - 1 osoba,
- Operator usług utrzymania czystości I stopnia - 1 osoba,
- Operator wózków podnośnikowych - 1 osoba,
- Pozyskiwanie środków unijnych - 1 osoba,
- Prawo Pracy - 10 osób.

Szkolenia indywidualne – 6 osób:

A. W ramach Funduszu Pracy – 5 osób:

- Kurs dla osób kierujących ruchem drogowym – 1 osoba,
- Kurs groomingu - 1 osoba,
- Kurs kwalifikacyjny na stanowiska eksploatacji w trzech grupach (prąd, ciepło, gaz) - 1 osoba,
- Operator usług utrzymania czystości I-III stopnia - 1 osoba,
- Szkolenie okresowe „D” - 1 osoba.

B. W ramach PFRON – 1 osoba:

- Kosztorysowanie robót budowlanych I i II stopnia – 1 osoba.

Studia podyplomowe

W 2010 roku PUP dofinansował 2 osobom bezrobotnym powyżej 50 roku życia koszt studiów podyplomowych na kierunku Bezpieczeństwo i higiena pracy, na łączną kwotę 1.674,52 zł.

Staż

W 2010 r. łącznie staż odbywało 17 osób powyżej 50 roku życia, w tym:

- w ramach Funduszu Pracy – 12 osób bezrobotnych,
- w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL – 5 osób bezrobotnych.

Osoby odbywały staż na takich stanowiskach jak: pracownik utrzymania czystości, opiekun osób starszych i niepełnosprawnych, kasjer-księgowy, pomoc nauczyciela, asystent projektanta, pracownik gospodarczy, pomoc kuchenna, pomoc administracyjna, pomoc nauczyciela przedszkolnego, kosztorysant, praczka, pomocnik wulkanizatora.

Łączna kwota wydatków w 2010 r. przeznaczona na organizację staży dla osób powyżej 50 roku życia wyniosła 75.531,24 zł, z czego 26.538,82 zł pochodziło ze środków ramach Projektu „Uczymy się, pracujemy, zostajemy” Poddziałanie 6.1.3 PO KL.

Przygotowanie zawodowe dorosłych

W 2010 roku w przygotowaniu zawodowym uczestniczyli 4 mieszkańcy Powiatu Bydgoskiego powyżej 50 roku życia. Osoby odbywały przygotowanie zawodowe dorosłych na stanowiskach operatora obrabiarek sterowanych numerycznie oraz obsługi wózków jezdnych i suwnic z poziomu IIS.

Łączna kwota wydatków Funduszu Pracy na organizację przygotowania zawodowego w miejscu pracy dla osób powyżej 50 roku życia w 2010 r. wyniosła 20.897,69 zł.

Prace interwencyjne

W roku 2010 r. w ramach prac interwencyjnych zatrudnionych było 7 osób powyżej 50 roku życia. Osoby wykonywały prace na takich stanowiskach, jak: sprzedawca-kreślarz, pakowacz okuć meblowych, ślusarz, kuchmistrz, pracownik obsługi technicznej, spawacz.

W omawianym okresie wydatki Funduszu Pracy przeznaczone na organizację prac interwencyjnych wyniosły 19.613,11 zł

Roboty publiczne

Ogółem w 2010 r. uczestniczyło w robotach publicznych 115 osób powyżej 50 roku życia. Osoby zatrudnione były na takich stanowiskach jak: pracownik gospodarczy, konserwator urządzeń melioracyjnych, kopacz, nauczyciel wspomagający, opiekunka w przedszkolu, robotnik drogowy, strażnik szkolny, pracownik remontowy, pracownik administracyjno-biurowy, dozorca obiektów. Łączna kwota na ten cel wyniosła 781.443,31 zł.

Zwrot kosztów dojazdu

W 2010 roku PUP refundował koszty dojazdu 38 osobom powyżej 50 roku życia, w tym: 36 osobom do pracy oraz 2 osobom na staż. Łączna kwota na ten cel wyniosła 17.718,96 zł.

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy

W 2010 r. 49 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia zostało zatrudnionych przez pracodawców przy wsparciu środków Funduszu Pracy oraz PFRON na wyposażonym/doposażonym stanowisku pracy. Dodatkowo PUP kontynuował współpracę rozpoczętą w 2009 roku z pracodawcami zatrudniającymi 4 osoby. Doposażono takie stanowiska pracy, jak: operator prasy mimośrodowej, ślusarz-spawacz, kierowca, przedstawiciel handlowy, frezer, magazynier, operator wózka widłowego, pomoc kuchenna, monter pakowacz, operator pieca do cięcia szkła, portier, specjalista ds. sprzedaży, ślusarz-tokarz, operator wtryskarki, księgowa, wulkanizator. Łączna kwota wydatków na ten cel wyniosła 830.569,55 zł, w tym 65.280,37 zł pochodziło ze środków PFRON.

Środki na pokrycie kosztów związanych z rozpoczęciem działalności gospodarczej

Na przestrzeni 2010 r. PUP udzielił 16 mieszkańcom Powiatu Bydgoskiego powyżej 50 roku życia jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, na łączną kwotę 295.000,00 zł, w tym:

- 8 osobom ze środków Funduszu Pracy na łączną kwotę 147.500,00 zł
- 8 osobom w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL na łączną kwotę 147.500,00 zł.

Dzięki otrzymanym środkom osoby bezrobotne uruchomiły własną działalność gospodarczą m.in. z zakresu: usług ogólnobudowlanych, kwiaciarni i sprzedaży upominków, sklepu spożywczo-monopolowego, usług elektromechanicznych, napraw i konserwacji pojazdów.

Prace społecznie użyteczne

W roku 2010 prace społecznie użyteczne wykonywały 64 osoby powyżej 50 roku życia. Osoby wykonywały głównie prace porządkowo - gospodarcze, wydawanie posiłków, roznoszenie poczty i świadczenie pomocy sąsiedzkiej. Kwota wydatków na ten cel z Funduszu Pracy w 2010 r. wyniosła 44.277,72 zł.

Stypendium z tytułu dalszej nauki

W 2009 roku wypłacono 2 osobom powyżej 50 roku życia stypendium z tytułu dalszej nauki na łączną kwotę: 10.317,50 zł.

Tabela 9. Kwota wydatków przeznaczona na aktywizację zawodową osób powyżej 50 roku życia mieszkańców Powiatu Bydgoskiego wg źródła finansowania w 2010r.

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA		KWOTA WYDATKÓW (w zł)		
		umowy 2009/2010	umowy 2010r.	Razem
Fundusz Pracy	Staż	27.848,59	21.143,83	48.992,42
	Przygotowanie zawodowe dorosłych	20.897,69		20.897,69
	Studia podyplomowe	1.674,52		1.674,52
	Prace interwencyjne	7.487,61	12.125,50	19.613,11
	Roboty publiczne	19.092,25	762.351,06	781.443,31
	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej		147.500,00	147.500,00
	Doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy		765.289,18	765.289,18
	Szkolenia	grupowe	40.975,72	40.975,72
		indywidualne	7.767,95	7.767,95
	Prace społecznie użyteczne	1.994,00	42.283,72	44.277,72
	Zwrot kosztów dojazdu	do pracy	7.861,44	17.339,36
		staż	379,60	379,60
	Stypendium z tytułu dalszej nauki	8.338,50	1.979,00	10.317,50
	Ogółem			1.906.468,08
PO KL	Staż		26.538,82	26.538,82
	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej		147.500,00	147.500,00
	Szkolenia grupowe		28.885,88	28.885,88
	Ogółem			202.924,70
PFRON	Szkolenia indywidualne		1.752,00	1.752,00
	Doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy		65.280,37	65.280,37
	Ogółem			67.032,37
OGÓŁEM (w zł)		96.811,08	2.079.614,07	2.176.425,15
(w %)		4,4	95,6	100,0

1.13 Promowanie aktywności osób bezrobotnych w celu powrotu na rynek pracy

Promowanie aktywności osób bezrobotnych w celu powrotu na rynek pracy odbywało się poprzez wypłatę dodatków aktywizacyjnych, wypłatę stypendium z tytułu dalszej nauki, refundację kosztów opieki nad dzieckiem lub osobą zależną oraz refundację kosztów zakwaterowania.

- **Dodatek aktywizacyjny**

Dodatek aktywizacyjny stanowi dodatkowy instrument motywujący osoby bezrobotne z prawem do zasiłku do podejmowania zatrudnienia. Dodatek aktywizacyjny to świadczenie należne każdej osobie bezrobotnej z prawem do zasiłku, która z własnej inicjatywy podejmie pracę w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Dodatek aktywizacyjny wypłacany był za pełen miesiąc w wysokości 50% kwoty zasiłku dla bezrobotnych, tj. 358,50 zł, a od czerwca 2010 r. 371,10 zł. Dodatki aktywizacyjne wypłacono 390 mieszkańcom Powiatu Bydgoskiego zarejestrowanym w PUP na kwotę 213.935,90 zł.

- **Stypendium z tytułu dalszej nauki**

W 2010 roku wypłacono 13 osobom bezrobotnym stypendium z tytułu dalszej nauki na łączną kwotę: 41.898,60 zł.

- **Refundacja opieki nad dzieckiem/ dziećmi do lat 7 lub osobą zależną**

W omawianym okresie PUP zrefundował koszty opieki 11 osobom bezrobotnym, na łączną kwotę 4.549,85 zł, w tym:

- do pracy – 4 osobom,
- do odbycia stażu - 6 osobom,
- do odbycia szkolenia - 1 osobie.

- **Refundacja kosztów zakwaterowania**

W omawianym okresie PUP zrefundował koszty zakwaterowania 6 bezrobotnym osobom (w tym 3 osobom, które podjęły pracę oraz 3 osobom skierowanym do dobycia stażu), na łączną kwotę 8.156,66 zł.

1.14 Współpraca z Parkiem Przemysłowym oraz Inkubatorem Przedsiębiorczości w Solcu Kujawskim

W ramach realizacji przygotowania zawodowego dorosłych dla 20 osób bezrobotnych z Solca Kujawskiego Regionalne Centrum Przedsiębiorczości było realizatorem części teoretycznej przedsięwzięcia, prowadząc trzy moduły szkoleniowe: operator obrabiarek sterowanych numerycznie, obsługa wózków jezdnych i suwnic z poziomu IIS. Program realizowano od listopada 2009 roku do kwietnia 2010 roku.

Odbываły się również cykliczne spotkania w siedzibie filii PUP w Solcu Kujawskim lub w siedzibie Inkubatora Przedsiębiorczości:

- informacja o usługach i instrumentach rynku pracy oferowanych przez PUP dla pracodawców prowadzących działalność na terenie Parku Przemysłowego lub Inkubatora Przedsiębiorczości,
- informacje o wolnych miejscach pracy u pracodawców prowadzących działalność gospodarczą na terenie Parku Przemysłowego lub Inkubatora Przedsiębiorczości,
- informacje o szkoleniach organizowanych dla pracodawców,
- giełdy pracy, spotkania grupowe lub indywidualne rozmowy z kandydatami do zatrudnienia, organizowane według zapotrzebowania poszczególnych firm.

DZIAŁANIE II. Poprawa jakości usług instytucjonalnej obsługi osób bezrobotnych i partnerów rynku pracy

Zadania określone w działaniu realizowano poprzez:

- a) aktualizowanie bazy instytucji prowadzących działalność szkoleniową,
- b) wzmocnienie i zindywidualizowanie usług poradnictwa zawodowego,
- c) cykliczne badania postaw i oczekiwań osób bezrobotnych,
- d) monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- e) ułatwienie dostępu do informacji przez Internet,
- f) upowszechnianie informacji o Europejskim Funduszu Społecznym.

2.1 Aktualizacja bazy instytucji prowadzących działalność szkoleniową

Działanie realizowane przez PUP na bieżąco na podstawie danych przekazywanych przez jednostki szkoleniowe. Katalog jednostek obejmuje podstawowe dane teleadresowe jednostki szkoleniowej oraz kierunki prowadzonych szkoleń.

Przedstawiciel PUP bierze udział w pracach powołanego przez Kujawsko – Pomorskiego Kuratora Oświaty w Bydgoszczy zespołu akredytacyjnego ds. przeprowadzania oceny działalności placówki, ośrodka lub działalności oświatowej. W 2010 roku odbyło się 20 takich spotkań.

2.2 Wzmocnienie i zindywidualizowanie usług poradnictwa zawodowego; rozwój kompetencji doradców zawodowych i pośredników pracy

Od 01.01.2010 roku do 31.03.2011 roku PUP Bydgoszcz realizował projekt **"Skuteczna kadra - dostępny urząd"** w ramach Poddziałania 6.1.2 PO KL. Wartość projektu wyniosła 524.824,30 zł, w tym dofinansowanie z Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego 446.100,65 zł. Celem projektu było zwiększenie dostępności, jakości i efektywności usług w zakresie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego oraz podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz osób bezrobotnych i poszukujących pracy. 14 pracowników PUP Bydgoszcz (8 pośredników pracy i 6 doradców zawodowych) ukończyło specjalistyczne szkolenia celem nabycia nowych bądź podwyższenia posiadanych kwalifikacji.

Pracownicy PUP będący uczestnikami projektu zostali skierowani na następujące kursy:

- "Szkolenie dla doradców zawodowych i pośredników pracy z zakresu udzielania wsparcia osobom tracącym zatrudnienie z przyczyn leżących po stronie zakładu pracy" (8 pośredników pracy i 6 doradców zawodowych),
- "Zasada równości szans kobiet i mężczyzn, przeciwdziałanie dyskryminacji oraz promowanie elastycznych form zatrudnienia" (8 pośredników pracy i 6 doradców zawodowych).

2.3 Badania lokalnego rynku pracy – badania Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy realizowane na przestrzeni 2010 r.

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy w roku 2010 przeprowadził szereg badań, które miały na celu poznanie potrzeb i oczekiwań zarówno pracodawców jak i osób bez pracy. Dzięki realizacji m.in. monitoringu przebiegu szkoleń, monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, ewaluacji projektów realizowanych w ramach PO KL, czy przeprowadzonego sondażu wśród pracodawców z Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy dostosowywał usługi i instrumenty rynku pracy pod indywidualne potrzeby lokalnych pracodawców oraz osób bez pracy. Pełne wersje raportów dostępne są na stronie urzędu pracy: www.pup.bydgoszcz.pl.

W roku 2010 m.in. zrealizowano następujące badania lokalnego rynku pracy:

A) Monitoring przebiegu szkoleń realizowanych przez PUP Bydgoszcz

Zgodnie z obowiązkiem ustawowym PUP w Bydgoszczy prowadzi na bieżąco monitoring przebiegu szkoleń, celem ich poprawnej realizacji. Jedną z form monitoringu jest badanie przeprowadzane wśród osób bezrobotnych uczestniczących w szkoleniach. Dzięki uwagom i zastrzeżeniom zgłaszanym przez respondentów, PUP może na bieżąco reagować na sytuacje problemowe. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom osób bezrobotnych, PUP uwzględnia również propozycje respondentów, które stanowią cenną wskazówkę przy sporządzaniu planu szkoleń na następny rok. Badaniem ankietowym objęto 1.682 respondentów.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że:

- Największym zainteresowaniem wśród osób bez pracy cieszyły się szkolenia biznesowe (33,4%), kursy z zakresu podstaw prawa pracy (17,0%) oraz bezpieczeństwa i higieny pracy (10,8%). Wśród kursów zawodowych: fakturzysta z obsługą kasy fiskalnej, komputera oraz minimum sanitarne (7,3%), spawanie wg wytycznych Europejskiej Federacji Spawalniczej metodami: MAG (135), TIG

(141), MMA (111) – elektryczna (3,2%), kierowca operator wózków podnośnikowych z elementami gospodarki magazynowej (2,7%).

- Szkolenia spełniły oczekiwania 95,3% respondentów. 92,7% ankietowanych nie miało zastrzeżeń do prowadzonych zajęć oraz wykładowców.

B) Sondaż wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego w 2010 roku.

Ogółem w badaniu udział wzięło 532 pracodawców, w tym 419 z Bydgoszczy oraz 113 z Powiatu Bydgoskiego. Doboru jednostek do próby dokonano na podstawie wielkości przedsiębiorstw i wylosowano według struktury sekcji PKD dla województwa kujawsko-pomorskiego. W próbie przeważały firmy prywatne, stanowiły one 82,1%, natomiast przedsiębiorstwa należące do sektora publicznego 17,9%. W badaniu udział wzięli decydenci – przedstawiciele firm dużych (45,5%), średnich (27,4%) oraz małych zatrudniających do 9 pracowników (27,1%). Co piąty zakład zaliczał się do sekcji G (handel hurtowy i detaliczny, naprawy), co dziewiąty do sekcji F (budownictwo). Zdecydowana większość respondentów pozytywnie oceniła kondycję branży, w której działa (63,9%) oraz kondycję własnej firmy (72,4%). Prognoza na 2010 rok kształtowała się następująco: kondycja branży – „będzie bardzo dobra i dobra (67,3% z ogółu przedsiębiorstw); kondycja firmy: „będzie lepsza niż obecna lub podobna do obecnej” (90,0% z ogółu przedsiębiorstw). Z ogółu firm biorących udział w badaniu 153 decydentów, tj. 28,8% planowało **wzrost zatrudnienia w III i IV kwartale 2010 roku**. Pracodawcy deklarowali zatrudnienie ogółem 1.178 osób na 262 różnych stanowiskach. Poszukiwani byli przede wszystkim wykwalifikowani robotnicy z wykształceniem zawodowym (40,8% ogółu wskazanych przez decydentów stanowisk) na stanowiskach: sprzedawcy, robotnika w przemyśle przetwórczym, ślusarza, robotnika budowlanego, magazyniera, murarza, kierowcy oraz specjaliści z wykształceniem wyższym (30,5% ogółu stanowisk) m.in. w branży informatycznej, budowlanej oraz bankowości. Planowany wzrost zatrudnienia wynikał przede wszystkim z rozwoju firm (45,8% planowanych do zatrudnienia stanowisk), konieczności uzupełnienia braków kadrowych (22,1% ogółu stanowisk) oraz wzrostu popytu na oferowane produkty i usługi (18,7% ogółu stanowisk). Z ogółu 262 stanowisk, na których planowane było zatrudnienie łącznie 1.018 osób 12,6% pracodawcy zamierzali utworzyć w ramach tzw. zatrudnienia subsydiowanego (refundowanego przez PUP Bydgoszcz). Decydenci poszukiwali pracowników przede wszystkim za pośrednictwem znajomych, rodziny i ich rekomendacji (52,0%), Powiatowego Urzędu Pracy (37,7%) oraz wśród ofert złożonych samodzielnie przez kandydatów w firmie (36,4%). **Redukcję zatrudnienia** planowało 16 badanych firm, tj. 3,0%. Ogółem pracodawcy planowali zwolnić 171 osób na 33 różnych

stanowiskach pracy, z uwagi na pogorszenie się sytuacji firmy na rynku (36,3% ogółu wskazanych przez decydentów stanowisk) oraz reorganizację działalności firmy (21,2% ogółu stanowisk). Planowana redukcja zatrudnienia obejmowała przede wszystkim stanowiska związane z edukacją (nauczycieli) oraz pracowników biurowych.

C) Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest, na mocy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, jednym z zadań urzędu w zakresie polityki rynku pracy. Celem opracowania rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest bieżąca koordynacja szkoleń dla osób bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego zgodnego z potrzebami lokalnego rynku pracy. Monitoring ma zapewnić większą efektywność organizowanych szkoleń oraz usprawnić prowadzenie poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy. Ułatwia też realizację programów rynku pracy aktywizujących osoby bezrobotne znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Ranking jest pomocny w ustalaniu działań zmierzających do ułatwienia bezrobotnym wejścia lub powrotu na rynek pracy a pracodawcom w pozyskiwaniu pożądanых pracowników. Z analizy zebranego materiału wynika, że:

- do **zawodów nadwyżkowych** w Powiecie Bydgoskim należały takie zawody jak: handlowiec, murarz, technik informatyk, pedagog, technik mechanik.
- w Bydgoszczy wśród zawodów nadwyżkowych wystąpiły: fryzjer, szwaczka, magazynier, specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych, asystent ekonomiczny, technik technologii odzieży, technik mechanik, pedagog, historyk, politolog.
- w wśród **zawodów deficytowych**, tj. poszukiwanych na rynku pracy w Powiecie Bydgoskim wystąpiły: robotnik drogowy (ale wśród ofert pracy liczne były oferty subsydiowane), opiekunka środowiskowa, zgrzewacz, kierowca samochodu ciężarowego.
- w Bydgoszczy do zawodów deficytowych należał: nauczyciel/instruktor praktycznej nauki zawodu, spawacz, pośrednik w obrocie nieruchomościami, inżynier budowy dróg, monter konstrukcji stalowych, pracownik biurowy. Należy jednak podkreślić, że wśród ofert pracy dla pracowników biurowych dominują oferty o charakterze subsydiowanym (głównie stażowe).

D) Badanie potrzeb i oczekiwań osób noworejestrowanych w PUP Bydgoszcz w 2010 roku

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy w roku 2010 prowadził spotkania informacyjne dla osób noworejestrowanych. Celem spotkań było zapoznanie osób bezrobotnych z usługami i instrumentami rynku pracy oferowanymi przez urząd pracy oraz przedstawienie praw i obowiązków wynikających z rejestracji. Na zakończenie każdego spotkania uczestnicy wypełniali kwestionariusz specjalnie opracowanej ankiety, której celem było określenie stopnia zainteresowania pomocą urzędu pracy w doprowadzeniu do podjęcia pracy lub w samozatrudnieniu. Z przeprowadzonej analizy wśród 1.004 osób wynika, iż:

- zdecydowana większość uczestników spotkań informacyjnych (97,3%) zapoznała się z treścią informatora pod tytułem „ABC w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy”, który zawiera wszystkie istotne informacje o możliwościach i zakresie pomocy należnej osobie bezrobotnej. Spotkania informacyjne spełniły oczekiwania 84,3% osób bezrobotnych,
- aktywną pomocą urzędu pracy w celu doprowadzenia do zatrudnienia lub własnej działalności gospodarczej zainteresowanych było 97,7% ogółu osób bezrobotnych, w tym: zajęciami aktywnego poszukiwania pracy w ramach Klubu Pracy 49,0% ogółu osób zainteresowanych pomocą, uczestnictwem w szkoleniu 51,1% oraz ubieganiem się o środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej 20,5%.
- z ogółu osób bezrobotnych 1,9% zaznaczyło odpowiedź: „nie jestem zainteresowany/a aktywną pomocą urzędu pracy w celu doprowadzenia do zatrudnienia lub własnej działalności gospodarczej”, w tym z powodu: ubiegania się o świadczenie przedemerytalne (31,6% z ogółu osób niezainteresowanych aktywną pomocą), zarejestrowania się w PUP celem uzyskania wyłącznie ubezpieczenia 21,0%, braku opieki nad dzieckiem 10,5%, ubiegania się o środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej z Działania 6.2 w innej instytucji 10,5%, indywidualnego poszukiwania pracy 5,3%, ubiegania się o rentę 5,3% oraz 5,3% osób bezrobotnych oczekiwało na decyzję o wznowieniu renty. 10,5% uczestników nie wskazało uzasadnienia – wystąpił brak danych.

E) Ewaluacja projektu „Uczymy się, pracujemy, zostajemy” w ramach PO KL

Z przeprowadzonej ewaluacji projektu w 2010 roku na reprezentatywnej próbie 517 osób bezrobotnych, wylosowanych spośród wszystkich uczestników, którzy ukończyli udział w projekcie w 2009 roku wynika, że:

- Realizowany w Bydgoszczy i Powiecie Bydgoskim projekt osiągnął efektywność zatrudnieniową (znalezienie pracy lub rozpoczęcie działalności gospodarczej) na poziomie około 66,0%, co znacznie przekraczało planowany we wniosku o dofinansowanie wskaźnik efektywności ustalony na 45,0%.
- Uczestnicy projektu w zdecydowanej większości podkreślali aspekt poprawy własnej sytuacji na rynku pracy. Niemal trzech na czterech badanych stwierdziło, że po ukończeniu projektu lepiej poradzi sobie na rynku pracy.
- Beneficjenci bardzo pozytywnie opiniowali wsparcie przyznane im w ramach projektu. Udział spowodował wzrost ich kwalifikacji i umiejętności, zwiększenie wiary we własne możliwości, jak również dał im szansę nawiązania kontaktów z pracodawcami.
- Uczestnicy, którzy otrzymali środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej najbardziej odczuwają wymierne zmiany w swojej sytuacji zawodowej. Efektywność zatrudnieniowa z wykorzystaniem tego instrumentu wynosiła 95,5%.

Ponadto Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy przeprowadził badanie wśród beneficjentów projektu „Uczymy się, pracujemy, zostajemy” 6.1.3. PO KL, którzy **zakończyli udział w projekcie w 2010 roku**. Próbę badawczą stanowiło 1.531 osób bezrobotnych. Z przeprowadzonej analizy wynika, że:

- Projekt spełnił oczekiwania 98,36% badanych.
- 74,27% uczestników projektu zamierza podjąć pracę w kraju, 23,05% ankietowanych zamierza otworzyć własną działalność gospodarczą, 8,76% respondentów planuje rozpocząć naukę, natomiast 4,64% zamierza wyjechać do pracy za granicę.
- 81,06% respondentów informacje o możliwości uczestnictwa w projekcie uzyskało od pracowników urzędu pracy. 23,26% badanych od rodziny/znajomych, 16,40% ze strony internetowej urzędu pracy, 5,62% z ulotek informacyjnych, natomiast 5,23% z lokalnych mediów.

Dodatkowo Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy przeprowadził badanie **wśród 303 pracodawców organizujących miejsca odbywania stażu w 2010 roku**. Z analizy wynika, że:

- 90,8% pracodawców pozytywnie oceniło współpracę z PUP. Udział w projekcie umożliwił im bowiem przede wszystkim sprawdzenie i pozyskanie nowego pracownika (83,5%), przyuczenie pracownika do wykonywania zawodu (78,2%).

- Pracodawcy cenili u stażystów przede wszystkim punktualność i solidność w realizacji obowiązków (83,5%) oraz dużą gotowość do zdobywania nowych umiejętności i doświadczeń zawodowych (78,6%).

W ramach przeprowadzonej ewaluacji Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy uzyskał również informację na temat **wygenerowanych dodatkowych miejsc pracy przez 324 uczestników projektu**, którzy w latach 2008 – 2009 otworzyli działalność gospodarczą dofinansowaną ze środków Unii Europejskiej. Z analizy wynika, że z ogółu 324 uczestników projektu, 44 zatrudniło ogółem 101 pracowników. Wskaźnik wyniósł 31,17%.

2.4 Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w roku 2010

Przeprowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwoliło dostrzec następujące tendencje występujące w roku 2010 na lokalnym rynku pracy w Bydgoszczy i w Powiecie Bydgoskim:

- Rok 2010, charakteryzował się **wzrostem bezrobocia**. W stosunku do 2009 r, liczba osób bezrobotnych zwiększyła się w powiecie grodzkim z 12 374 do 13 043, natomiast w powiecie ziemskim z 4 363 do 4 677. Stopa bezrobocia dla Bydgoszczy wzrosła o 0,3 pkt proc. i osiągnęła na koniec grudnia 2010 wartość 7,9%. Powiat Bydgoski charakteryzował się większą dynamiką zmian – wzrost stopy bezrobocia o 0,7 pkt proc. do poziomu 12,6%;
- W związku z rosnącym poziomem bezrobocia, sytuacja na rynku pracy była i nadal jest bardzo trudna ze względu na utrzymującą się niekorzystną strukturę osób bezrobotnych i małą liczbę ofert pracy;
- Udział kobiet w grupie bezrobotnych jest nieznacznie wyższy od udziału mężczyzn. Kobiety w Bydgoszczy na koniec 2009 roku stanowiły 51,49% zarejestrowanych, a na koniec 2010 roku - 51,94%. W Powiecie Bydgoskim sytuacja była trochę gorsza – na koniec 2009 roku kobiety stanowiły 52,69%, a na koniec 2010 roku – 53,28%;
- W Bydgoszczy najbardziej wzrosła liczba zarejestrowanych osób powyżej 55 lat: na koniec 2009 roku takich osób było 1225, a na koniec 2010 roku już 1554; w grupie wiekowej 25-34 lata na koniec 2009 roku było takich osób 3807, a na koniec 2010 roku 4055. W Powiecie Bydgoskim również najbardziej wzrosła liczba osób powyżej 55 lat: na koniec 2009 roku było takich osób 326, a na koniec 2010 roku ich liczba wzrosła do 439; osób w wieku 25-34 lata było na koniec 2009 roku 1254, a na koniec 2010 roku już 1348;

- Na koniec 2010 roku niemal 29% osób zarejestrowanych w PUP Bydgoszcz posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe, a 29,18% gimnazjalne i niższe. Łącznie osoby z niskimi kwalifikacjami stanowiły w 2010 roku 57,5% ogółu osób bezrobotnych;
- W Bydgoszczy oraz Powiecie Bydgoskim najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby pozostające bez pracy od 1 do 3 m-cy;
- W Bydgoszczy oraz Powiecie Bydgoskim najwięcej osób bezrobotnych legitymowało się stażem pracy od 1 do 5 lat;
- Udział bezrobotnych absolwentów, czyli osób do 12 miesięcy od dnia zakończenia nauki zmalał z 1101 osób w 2009 r. do 962 osób w 2010 r.;
- Wśród osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy: osoby do 25 roku życia stanowiły na koniec 2010 roku 17,79% ogółu zarejestrowanych w PUP Bydgoszcz; bezrobotni do 27 roku życia, którzy w okresie ostatnich 12 m-cy ukończyli szkołę wyższą – 2,04%, długotrwale bezrobotni – 38,02%; kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka - 8,48%; bezrobotni powyżej 50 roku życia – 23,91%; bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych – 28,93%; bezrobotni bez doświadczenia zawodowego – 17,44%; bezrobotni bez wykształcenia średniego – 57,54%; osoby samotnie wychowujące dziecko do 18 roku życia – 12,85%; osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia – wzrost w tej grupie osób bezrobotnych z 268 w 2009 r. do 318 w 2010 r.; osoby niepełnosprawne – 7,71% ogółu zarejestrowanych w PUP Bydgoszcz w dniu 31.12.2010 r.;
- 88% zarejestrowanych osób to osoby poprzednio pracujące. Wśród tej grupy 22,24% osób z Bydgoszczy pracowało w przetwórstwie przemysłowym, co piąta w handlu hurtowym i detalicznym, a niemal co dziesiąta w budownictwie. W Powiecie Bydgoskim co czwarta osoba pracowała wcześniej w przetwórstwie przemysłowym, 16,68% w handlu hurtowym i detalicznym, a niemal co dziesiąta w budownictwie;
- W strukturze osób bezrobotnych według wielkich grup zawodowych w II półroczu 2010 r. w Bydgoszczy oraz w Powiecie Bydgoskim najliczniejszą grupę zawodową stanowili robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy;
- Osoby "bez zawodu" stanowiły na koniec 2010 roku 12,32% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w Bydgoszczy i 17,66% ogółu bezrobotnych z Powiatu Bydgoskiego;
- Kobiety dominowały w Bydgoszczy w takich zawodach jak: sprzątaczką biurową (98%); sprzedawcą (85%) czy technik ekonomista (80%). W Powiecie Bydgoskim przewaga kobiet zarysowała się w następujących zawodach: krawiec (100%); sprzedawca (90%) czy technik ekonomista (78%);

- Wzrosła liczba ofert pracy zgłoszonych w ciągu 2010 roku do PUP Bydgoszcz z 7 826 w 2009 roku do 10 527 ofert w 2010 r. (wzrost o 2 701 ofert). Ponad 34% tych ofert należało do tzw. ofert prac subsydiowanych. Najwięcej ofert skierowanych było dla pracowników usług i sprzedawców oraz robotników przemysłowych i rzemieślników;
- Wśród zawodów nadwyżkowych, czyli takich w których liczba zarejestrowanych bezrobotnych była znacznie wyższa od liczby ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców w danym zawodzie w okresie II półrocza 2010 roku w Bydgoszczy znalazły się następujące zawody: specjalista do spraw sprzedaży, doradca personalny, psycholog, specjalista ds. marketingu i handlu, nauczyciel historii, nauczyciel języka polskiego, inżynier rolnictwa, pedagog, specjalista ds. organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych, technik technologii żywności, technik rolnik, technik technologii odzieży, technik ekonomista, technik technologii drewna, fryzjer, robotnik gospodarczy, tynkarz, szwaczka, ślusarz, murarz, stolarz, mechanik samochodów osobowych, krawiec, monter podzespołów i zespołów elektronicznych, sprzątaczką biurową, robotnik magazynowy, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym;
- Wśród zawodów nadwyżkowych, czyli takich w których liczba zarejestrowanych bezrobotnych była znacznie wyższa od liczby ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców w danym zawodzie w okresie II półrocza 2010 roku w Powiecie Bydgoskim znalazły się następujące zawody: specjalista do spraw marketingu i handlu, nauczyciel biologii, doradca personalny, technik mechanik, technik ekonomista, technik technologii żywności, technik technologii drewna, technik elektryk, kucharz, technik handlowiec, sprzedawca, kelner, fryzjer, szwaczka, elektromonter instalacji elektrycznych, tapicer, tokarz w metalu, ślusarz, stolarz, mechanik samochodów osobowych, operator urządzeń do formowania wyrobów z tworzyw sztucznych, robotnik budowlany, robotnik magazynowy, pomoc kuchenna;
- Do grupy zawodów deficytowych w Bydgoszczy w II półroczu 2010 roku należeli m.in.: doradcy finansowi oraz inwestycyjni, kurierzy, telemarketerzy, doradcy klienta;
- W Powiecie Bydgoskim poszukiwano w II półroczu 2010 roku: opiekunek środowiskowych, zgrzewaczy, księgowych czy kierowców samochodu ciężarowego;
- Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest analizą popytu na pracę rejestrowaną przez PUP Bydgoszcz, dlatego ranking zawodów deficytowych na pewno jest niewystarczający. Z uwagi na to, iż za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy pracodawcy rzadko poszukują osób z najwyższymi kwalifikacjami zawodowymi widnieje luka wśród zawodów, do wykonywania których niezbędne jest posiadanie wyższego wykształcenia;

2.5 Ułatwienie dostępu do informacji przez Internet

Informacje o lokalnym rynku pracy, o zakresie działalności PUP, ogłaszanych konkursach dla pracodawców, świadczonych usługach są rozpowszechniane poprzez lokalną prasę, telewizję, spotkania, portal internetowy urzędu pracy a także podczas spotkań, seminariów i konferencji, w których PUP bierze udział. W miarę potrzeb opracowywane są informacje o sytuacji na bydgoskim rynku pracy. Pod adresem www.pup.bydgoszcz.pl funkcjonuje portal internetowy urzędu. Strona zawiera m.in. informacje:

- aktualności,
- o urzędzie,
- dla osób bezrobotnych (prawa i obowiązki osoby bezrobotnej, zasady rejestracji, gdzie, co i jak załatwić, informacje o świadczeniach, zasadach podlegania ubezpieczeniom, itp.),
- dla pracodawców (informacje o programach rynku pracy, konkursach dla pracodawców, zasadach korzystania z instrumentów rynku pracy oraz wzory niezbędnych dokumentów),
- o organizowanych przez urząd szkoleniach,
- zmiany w przepisach prawa,
- informacje statystyczne,
- stawki i wskaźniki,
- dokumenty do pobrania,
- oferty pracy.

Na stronie internetowej zamieszczane są na bieżąco informacje na temat aktualnie realizowanych projektach współfinansowanych z Unii Europejskiej w ramach PO KL, informacje na temat lokalnego rynku pracy, w tym m.in. dane statystyczne dotyczące bezrobocia w Bydgoszczy i Powiecie Bydgoskim.

W miarę zapotrzebowań zgłaszanych przez studentów bydgoskich uczelni, instytucje związane z rynkiem pracy, a także inne instytucje - udostępniane są będące w posiadaniu Urzędu opracowania, biuletyny, raporty.

2.6 Upowszechnianie informacji o Europejskim Funduszu Społecznym, zasadach dostępu do środków pomocowych z Unii Europejskiej

PUP w Bydgoszczy upowszechnia informacje o EFS na stronie internetowej www.pup.bydgoszcz.pl oraz na tablicach ogłoszeń.

Bydgoski urząd pracy na bieżąco prowadzi bazę instytucji realizujących projekty w ramach EFS - informacje na temat zasad naboru i działań realizowanych w ramach projektu przekazywane były przez pośredników pracy i doradców zawodowych osobom bezrobotnym, zainteresowanym udziałem w projekcie. Dodatkowo w punktach obsługiwanych przez pracowników PUP w każdej z sześciu gmin Powiatu Bydgoskiego raz w miesiącu dyżurował pracownik Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w Bydgoszczy oraz koordynatorzy projektów realizowanych przez inne jednostki w ramach PO KL, celem rozpowszechniania informacji o usługach i projektach unijnych skierowanych do osób bez pracy.

DZIAŁANIE III. Działania na rzecz integracji społecznej, przeciw wykluczeniu społecznemu

Zadania określone w działaniu realizowano poprzez:

- a) kompleksową obsługę osób bezrobotnych na terenie poszczególnych gmin Powiatu Bydgoskiego,
- b) rehabilitację zawodową osób niepełnosprawnych.

3.1 Kompleksowa obsługa osób bezrobotnych na terenie poszczególnych gmin Powiatu Bydgoskiego

W analizowanym okresie Powiatowy Urząd Pracy zapewniał na terenie gmin Powiatu Bydgoskiego kompleksową obsługę wszystkich klientów PUP (dotyczyła zarówno osób bezrobotnych jak i przedsiębiorców).

Punkty obsługiwane przez Pracowników PUP funkcjonują w każdej z sześciu gmin Powiatu: Nowej Wsi Wielkiej, Sicienku, Osielsku, Dąbrowie Chełmińskiej, Dobrczu oraz Białych Błotach (i dodatkowo w Łochowie). Dyżury odbywały się 2 lub 3 razy w każdym miesiącu, w zależności od liczby zarejestrowanych klientów. W punktach świadczone osobom bezrobotnym przede wszystkim usługi z zakresu pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego oraz informacji zawodowej. Przedsiębiorcy mogli zasięgnąć informacji na temat aktualnej oferty usługowej urzędu pracy.

Na terenie Solca Kujawskiego i Koronowa kompleksowa obsługa przedsiębiorców oraz osób bezrobotnych przez wszystkie dni robocze zapewniona jest poprzez działające w tych gminach Filie Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy.

W I kwartale 2010 roku urząd pracy przeprowadził badania wśród osób zameldowanych na terenie Powiatu Bydgoskiego, korzystających z usług pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego oraz obsługi formalnej statusu bezrobotnego w Bydgoszczy. Z danych statystycznych PUP Bydgoszcz wynikało bowiem, iż znaczny odsetek osób zameldowanych na terenie 6 gmin Powiatu Bydgoskiego obsługiwany był w bydgoskim urzędzie pracy, przy ul. Toruńskiej, mimo zapewnionej możliwości obsługi (wszystkim osobom bez prawa do zasiłku) w gminie - wg miejsca zamieszkania. Z przeprowadzonej analizy wynika, iż 91,8% badanych osób nie chciało korzystać z obsługi w Punktach informacyjno-konsultacyjnych w poszczególnych gminach przede wszystkim z uwagi na lepszy dojazd do Bydgoszczy oraz niesformalizowany pobyt w Bydgoszczy, tj. brak meldunku.

3.2 Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych

Zadania na rzecz aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych Powiatowy Urząd Pracy w Powiecie Bydgoskim realizował poprzez:

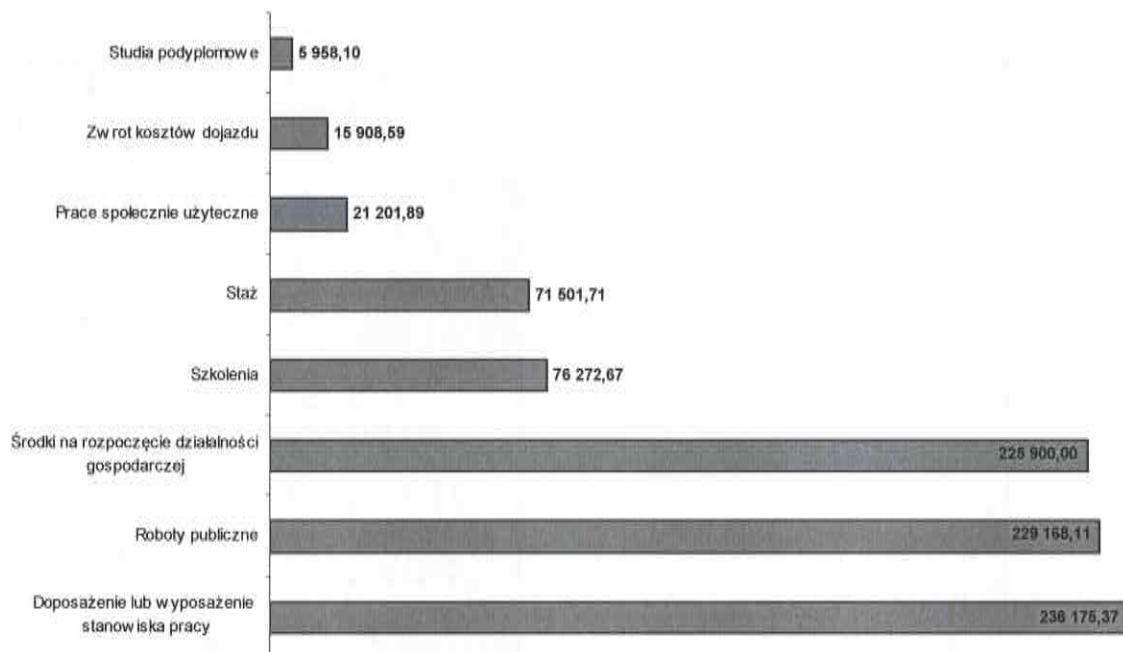
- a) powszechnie dostępne, bezpłatne pośrednictwo pracy,
- b) poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy,
- c) inicjowanie i organizowanie szkoleń indywidualnych i grupowych,
- d) studia podyplomowe,
- e) organizowanie subsydiowanych miejsc zatrudnienia,
- f) działania na rzecz promocji przedsiębiorczości (samozatrudnienie).

W 2010 r. Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy przeznaczył kwotę w wysokości 882.086,44 zł na aktywne formy dla osób niepełnosprawnych zamieszkałych w Powiecie Bydgoskim. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych finansowane były z trzech źródeł:

- Funduszu Pracy – 555.708,89 zł (tj. 63,0%),
- PFRON – 198.791,52 zł (tj. 22,5%),
- Projektu „Uczymy się, pracujemy, zostajemy” w ramach PO KL Poddziałanie 6.1.3 – 127.586,03 zł (tj. 14,5%).

W 2010 r. w zakresie aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych największe wydatki PUP poniósł na doposażenie/ wyposażenie stanowisk pracy (26,8% ogółu wydatków), subsydiowanie robót publicznych (26,0% ogółu wydatków), środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej (25,6% ogółu wydatków).

Wykres 4. Kwota wydatków na aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu Bydgoskiego wg aktywnych form w 2010 r. (w zł)

Na przestrzeni 2010 r. z aktywnych form skorzystało 148 niepełnosprawnych bezrobotnych oraz 11 niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu. Łącznie działaniami objęto 159 osób niepełnosprawnych, z czego 17 osób kontynuowało udział z roku poprzedniego (tabela 11). Nowymi aktywizacjami objęto 53,7% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych oraz 32,4% ogółu osób niepełnosprawnych poszukujących pracy.

Tabela 10. Kwota wydatków na aktywizację bezrobotnych i poszukujących pracy niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu Bydgoskiego wg źródła finansowania w 2010 r.

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA			KWOTA WYDATKÓW (w zł)		
			umowy 2009/2010	umowy 2010r.	Razem
Fundusz Pracy	Staż		19.160,08	30.944,59	50.104,67
	Studia podyplomowe		4.155,70	1.802,40	5.958,10
	Roboty publiczne		4.856,51	224.311,60	229.168,11
	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej			54.100,00	54.100,00
	Doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy			142.195,00	142.195,00
	Szkolenia	indywidualne		10.115,12	10.115,12
		grupowe	7.339,66	19.617,75	26.957,41
	Prace społecznie użyteczne		331,80	20.870,09	21.201,89
	Zwrot kosztów dojazdu	do pracy	3.523,90	8.641,73	12.165,63
		staż		3.742,96	3.742,96
Ogółem					555.708,89
PO KL	Staż			10.585,89	10.585,89
	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej			87.800,00	87.800,00
	Szkolenia grupowe			29.200,14	29.200,14
	Ogółem				
PFRON	Staż			10.811,15	10.811,15
	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej			84.000,00	84.000,00
	Doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy			93.980,37	93.980,37
	Szkolenia	indywidualne		9.252,00	9.252,00
		grupowe		748,00	748,00
	Ogółem				
OGÓŁEM (w zł)			39.367,65	842.718,79	882.086,44
(w %)			4,5	95,5	100,0

Tabela 11. Aktywizacja bezrobotnych i poszukujących pracy niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu Bydgoskiego w 2010 r. w poszczególnych formach ze względu na źródło finansowania.

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA		Staż		Studia dyplomowe	Roboty publiczne	Środki na rozpozecie działalności gospodarczej		Refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy		Szkolenia				Prace społeczne użyteczne	Zwrot kosztów dojazdu	OGÓŁEM	
		bezrobotni	poszukujący pracy	bezrobotni	bezrobotni	bezrobotni	poszukujący pracy	bezrobotni	poszukujący pracy	bezrobotni	grupowe	indywidualne	poszukujący pracy	bezrobotni	bezrobotni	bezrobotni	poszukujący pracy
2009/ 2010r.	Fundusz Pracy	4		1	1			1			1				9	17	
	PFRON																
z 2010r.	Fundusz Pracy	7		1	31	3		8		12		5		30	22	110	
	PO KL	3				5				8						16	
	PFRON		3			1	2	4	1		2		3			5	11
RAZEM	Fundusz Pracy	11		2	32	3		9		13		5		30	31	127	
	PO KL	3				5				8						16	
	PFRON		3			1	2	4	1		2		3			5	11
OGÓŁEM		14	3	2	32	9	2	13	1	21	2	5	3	30	31*	148	11

* Zwrot kosztów dojazdu w tym: do pracy - 22 osoby, do odbycia stażu – 9 osób.

POŚREDNICTWO PRACY

Na przestrzeni 2010 roku Powiatowy Urząd Pracy dysponował 280 propozycjami zatrudnienia dla osób niepełnosprawnych od pracodawców funkcjonujących na terenie Powiatu Bydgoskiego z czego 3,6% stanowiły oferty pracy subsydiowanej, tylko jedna oferta wpłynęła z sektora publicznego (tabela 12). Pracodawcy najczęściej poszukiwali:

- pracowników ochrony,
- pracowników ekipy sprzątajacej,
- sprzedawców,
- dozorców/portierów,
- magazynierów.

Propozycje zatrudnienia dla niepełnosprawnych to 11,0% ogółu ofert w zakładach pracy Powiatu Bydgoskiego, którymi dysponował PUP w 2010 r.

Tabela 12. Oferty pracy dla niepełnosprawnych osób w zakładach pracy Powiatu Bydgoskiego w 2010 r.

	Oferty pracy dla osób niepełnosprawnych		
	Ogółem	subsydiowanej	z sektora publicznego
Styczeń 2010	23	0	0
Luty 2010	34	2	0
Marzec 2010	43	2	1
Kwiecień 2010	18	0	0
Maj 2010	69	0	0
Czerwiec 2010	10	2	0
Lipiec 2010	18	0	0
Sierpień 2010	15	2	0
Wrzesień 2010	3	0	0
Październik 2010	16	1	0
Listopad 2010	9	1	0
Grudzień 2010	22	0	0
Ogółem 2010	280	10	1

Osoby niepełnosprawne z Powiatu Bydgoskiego mogły również korzystać z ofert bydgoskich zakładów pracy. Takich ofert na przestrzeni 2010 roku było 445.

Na przestrzeni 2010 r. z ewidencji osób niepełnosprawnych z tytułu podjęcia pracy zostało wyłączonych 159 osób zamieszkałych w Powiecie Bydgoskim.

Ponadto w ramach prowadzonego pośrednictwa pracy podejmowane były następujące działania na rzecz osób niepełnosprawnych:

1. W celu ułatwienia kontaktu z pracodawcami składającymi propozycje zatrudnienia, osobom zainteresowanym umożliwiono bezpłatny kontakt telefoniczny oraz bezpłatny dostęp do ofert pracy zamieszczanych w lokalnej prasie i portalach internetowych (a także zakładanie skrzynek e-mailowych).
2. PUP w Bydgoszczy świadczył bezpłatne usługi pośrednictwa pracy za granicą przy zastosowaniu usług EURES dla wszystkich klientów urzędu, w tym dla osób niepełnosprawnych.
3. Bydgoski urząd współpracował z Kujawsko-Pomorskim Oddziałem Polskiej Organizacji Pracodawców Osób Niepełnosprawnych oraz agencjami zatrudnienia w zakresie pośrednictwa pracy (w tym pracy tymczasowej).

PORADNICTWO ZAWODOWE

W 2010 r. z usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej skorzystało 97 niepełnosprawnych (tj. 34,9% ogółu zarejestrowanych) niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu Bydgoskiego.

W ramach pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu, miejsca zatrudnienia lub kierunku przekwalifikowania oraz w ramach określenia predyspozycji zawodowych i przygotowania do wejścia na rynek pracy, kształtowania postaw gotowości do podjęcia pracy - na przestrzeni roku:

- przeprowadzono rozmowy wstępne z 74 osobami niepełnosprawnymi, w tym udzielono 61 porad indywidualnych,
- Indywidualnym Planem Działania objęto 51 osób niepełnosprawnych, w tym 25 kobiet,
- w zajęciach organizowanych w Klubie Pracy wzięło udział 20 osób niepełnosprawnych, z czego 9 uczestniczyło w szkoleniu z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy, a 11 w zajęciach aktywizacyjnych,
- w grupowych spotkaniach informacyjnych skierowanych do absolwentów roku 2010 „Zdecydowana młodzież” oraz osób zainteresowanych rozpoczęciem działalności gospodarczej wzięły udział 23 osoby niepełnosprawne.

SZKOLENIA

W omawianym okresie objęto szkoleniami 31 osób niepełnosprawnych z Powiatu Bydgoskiego, w tym 26 osób bezrobotnych i 5 poszukujących pracy. Łączna kwota wydatków przeznaczona na szkolenia wyniosła 76.272,67 zł (z czego 29.200,14 zł w ramach Projektu „Uczymy się, pracujemy, zostajemy” Poddziałanie 6.1.3 PO KL, a 10.000,00 zł pochodziło ze środków PFRON.

Osoby niepełnosprawne korzystały ze szkoleń organizowanych:

- w formie grupowej
 - **łącznie 23 osoby**, w tym:
 - **21 osób bezrobotnych**
(z czego 13 osób z Funduszu Pracy,
a 8 osób w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL),
 - **2 poszukujące pracy** - w ramach PFRON.
- w trybie indywidualnym
 - **łącznie 8 osób**, w tym:
 - **5 osób bezrobotnych** (z Funduszu Pracy),
 - **3 poszukujące pracy** w ramach PFRON.

Osoby niepełnosprawne bezrobotne z Powiatu Bydgoskiego uczestniczyły wraz z osobami pełnosprawnymi (szkolenia integracyjne) w następujących szkoleniach:

Szkolenia grupowe – 23 osoby:

A. W ramach Funduszu Pracy (umowy zawarte 2009/ 2010) – 1 osoba:

- Kwalifikacja wstępna C, C1, C1E1, CE – 1 osoba.

B. W ramach Funduszu Pracy (umowy zawarte w 2010 roku) – 12 osób:

- Kurs księgowości komputerowej – 1 osoba,
- Operator koparki i ładowarki – 1 osoba,
- Prawo Pracy – 2 osoby,
- Szkolenie biznesowe – 8 osób.

C. W ramach PO KL – 8 osób:

- Florysta I stopnia – 3 osoby,
- Kurs spawania wg wytycznych Europejskiej Federacji Spawalniczej metodami: MAG (135), TIG (141), MMA (111) elektryczna – 2 osoby,
- Operator koparki i ładowarki – 1 osoba,
- Pozyskiwanie środków unijnych – 2 osoby.

D. W ramach PERON – 2 osoby:

- Szkolenie biznesowe – 2 osoby.

Szkolenia indywidualne – 8 osób:

A. W ramach Funduszu Pracy – 5 osób:

- Eksploatacja, pomiary urządzeń instalacji elektrycznej – 1 osoba,
- Kurs obsługi kas fiskalnych z fakturowaniem i minimum sanitarnym – 1 osoba,
- Kurs w zakresie przewozu rzeczy na poziomie podstawowym – 1 osoba,
- Makijaż permanentny – 1 osoba,
- Spawanie metodą TIG, MAG – 1 osoba.

B. W ramach PFRON – 3 osoby:

- ARCHICAD – 1 osoba,
- Projektowanie biżuterii – Matrix 3D – 1 osoba,
- Kosztorysowanie robót budowlano – instalacyjnych I i II stopnia – 1 osoba.

Wszystkie osoby niepełnosprawne kierowane na szkolenia w trybie indywidualnym posiadały uprawdopodobnienie zatrudnienia.

STUDIA PODYPLOMOWE

PUP dofinansował 2 osobom niepełnosprawnym bezrobotnym koszty studiów podyplomowych: „Edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna”, „Pośrednictwo w obrocie nieruchomościami i zarządzanie nieruchomościami”, w tym 1 osobie niepełnosprawnej bezrobotnej która rozpoczęła studia w roku 2009. Łączna kwota na ten cel wyniosła 5.958,10 zł.

STAŻ

Staż to forma aktywizacji zawodowej, z której chętnie korzystali zarówno pracodawcy jak i bezrobotni. Pracodawca nie ponosił żadnych kosztów związanych z przyjęciem stażysty i nie zawierał z nim umowy o pracę; na wstępne badania lekarskie kierował i finansował je PUP. W okresie odbywania stażu bezrobotnemu wypłacane było stypendium w wysokości 120% zasiłku dla osób bezrobotnych.

W 2010 r. łącznie staż odbywało 17 osób niepełnosprawnych, w tym:

(a) do odbycia stażu u pracodawców skierowano w 2010 roku 13 osób, w tym:

- w ramach Funduszu Pracy - 7 osób,
- w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL – 3 osoby,
- w ramach PFRON – 3 osoby poszukujące pracy.

(b) urząd kontynuował rozpoczętą w 2009 roku współpracę z pracodawcami, u których odbywały staż ogółem 4 osoby niepełnosprawne w ramach środków z Funduszu Pracy.

Osoby niepełnosprawne odbywały staż głównie na takich stanowiskach, jak: laborant, pracownik gospodarczy, księgowa, ślusarz, sekretarka, pracownik socjalny, terapeuta zajęciowy.

Łączna kwota wydatków w 2010 r. przeznaczona na organizowanie staży dla osób niepełnosprawnych wyniosła 71.501,71 zł, z czego 10.811,15 zł pochodziło ze środków PFRON, a 10.585,89 zł ze środków w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL.

ROBOTY PUBLICZNE

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy skierował do pracy w ramach robót publicznych 31 bezrobotnych niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu Bydgoskiego oraz kontynuował współpracę w ramach 1 umowy zawartej w roku 2009. Osoby zatrudnione były na stanowiskach: pracownik gospodarczy, opiekun dzieci, robotnik, pomoc administracyjna. Łączna kwota na ten cel z Funduszu Pracy wyniosła 229.168,11 zł.

PUP zwracał organizatorowi robót publicznych, który zatrudniał skierowanych bezrobotnych przez okres do 6 miesięcy, część kosztów poniesionych na wynagrodzenia oraz składki na ubezpieczenia społeczne w wysokości minimalnego wynagrodzenia.

REFUNDACJA KOSZTÓW WYPOSAŻENIA LUB DOPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY

W 2010 r. 13 osób niepełnosprawnych zostało zatrudnionych przez pracodawców przy wsparciu środków z Funduszu Pracy oraz PFRON na wyposażonych/ doposażonych stanowiskach pracy. Urząd zrefundował koszty doposażenia i wyposażenia łącznie 14 stanowisk pracy, w tym 1 osobie zatrudnionej w roku 2009. Łączna kwota na ten cel wyniosła 236.175,37 zł, w tym 93.980,37 zł pochodziło ze środków PFRON. Maksymalna wysokość refundacji pracodawcy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla zatrudnionego bezrobotnego wynosiła 18.000 zł. ze środków Funduszu Pracy, a 30.000 zł ze środków PFRON.

PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE

W roku 2010 prace społecznie użyteczne wykonywało 30 bezrobotnych osób niepełnosprawnych. Osoby wykonywały przeważnie prace porządkowo - gospodarcze, wydawały posiłki lub świadczyły pomoc sąsiedzką. Kwota wydatków na ten cel z Funduszu Pracy w 2010 r. wyniosła 21.201,89 zł.

REFUNDACJA KOSZTÓW DOJAZDU

O refundację kosztów dojazdu mogła ubiegać się osoba skierowana przez urząd do pracy poza miejscem stałego zamieszkania (o ile wynagrodzenie nie przekraczało dwukrotności minimalnego wynagrodzenia).

W 2010 r. PUP zrefundował koszty dojazdu 31 bezrobotnym osobom niepełnosprawnym, na łączną kwotę 15.908,59 zł, w tym:

- do pracy - 22 osobom niepełnosprawnym (12.165,63 zł),
- do odbycia stażu - 9 osobom niepełnosprawnym (3.742,96 zł).

DZIAŁANIA WSPOMAGAJĄCE ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Wszystkie zainteresowane osoby mogły uzyskać informacje na temat rozpoczęcia działalności gospodarczej oraz dostępnych źródeł jej finansowania zarówno w siedzibie Powiatowego Urzędu Pracy jak i w Punkcie Wspierania Samozatrudnienia, mieszczącym się w Centrum Pracy i Przedsiębiorczości przy ul. Mennica 6.

W okresie sprawozdawczym z usług Punktu Wspierania Samozatrudnienia skorzystały 22 osoby niepełnosprawne, w sprawach dotyczących:

- informacji o spółdzielniach socjalnych,
- informacji o pomocy publicznej na rozpoczęcie działalności ze środków PFRON,
- rejestracji działalności gospodarczej,
- prawa podatkowego i ubezpieczeń społecznych,
- dostępu do zewnętrznych źródeł finansowania działalności gospodarczej,
- pomocy osobom bezrobotnym w sporządzaniu wniosków o przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej.

W spotkaniach grupowych uczestniczyło w 2010 roku 18 osób niepełnosprawnych zainteresowanych zasadami udzielania osobom bezrobotnym jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej.

W 2010 roku 11 osobom niepełnosprawnym wypłacono środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej na łączną kwotę 225.900,00 zł, w tym:

- 3 osobom bezrobotnym niepełnosprawnym ze środków Funduszu Pracy, na kwotę 54.100,00 zł,
- 5 osobom bezrobotnym ze środków PO KL, na kwotę 87.800,00 zł,
- 3 osobom niepełnosprawnym (w tym 2 osobom poszukującym pracy) ze środków PFRON na łączną kwotę 84.000,00 zł.

Dzięki otrzymanym środkom osoby niepełnosprawne uruchomiły własną działalność gospodarczą z zakresu: małej gastronomii, napraw i serwisu maszyn rolniczych oraz napraw hydraulicznych, projektowania biżuterii, sprzedaży detalicznej.

INNE DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

1. AKCJA PROMOCYJNO – INFORMACYJNA

- Powiatowy Urząd Pracy włączył się aktywnie w akcję promocyjną Konkursu LODOŁAMACZE 2010 poprzez rozpowszechnianie informacji o korzyściach z tytułu zatrudniania osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy.
- W roku 2010 kontynuowano współpracę z Towarzystwem Pomocy Głuchoniemych w Warszawie (pomoc w realizacji projektu „Weź sprawy w swoje ręce II”). Program skierowany jest do osób z uszkodzeniem wzroku i słuchu. W roku 2011 PUP Bydgoszcz wzorem lat ubiegłych, będzie rozpowszechniał informacje o projekcie

wśród osób spełniających kryteria, rozpowszechniał ulotki i plakaty promujące projekt oraz zamieszczał informację na stronie internetowej urzędu.

2. POMOC PAŃSTWA W SPŁACIE KREDYTU MIESZKANIOWEGO.

Pomoc mogła być przyznana osobie fizycznej, która spełniała jednocześnie następujące warunki: była zobowiązana do spłaty kredytu mieszkaniowego; po dniu 1 lipca 2008 r. utraciła pracę (rozumianą jako zatrudnienie lub inną pracę zarobkową lub zakończyła prowadzenie działalności gospodarczej, podlegającej wpisowi do ewidencji działalności gospodarczej, jako przedsiębiorca niezatrudniający pracowników); zarejestrowała się jako osoba bezrobotna i przyznano jej prawo do zasiłku dla bezrobotnych, a w dniu złożenia wniosku o pomoc posiadała status osoby bezrobotnej; złożyła prawidłowo wypełniony i kompletny wniosek o przyznanie pomocy państwa w spłacie kredytu mieszkaniowego w terminie do dnia 31 grudnia 2010 r. w urzędzie pracy. W 2010 roku przyznano pomoc 1 osobie niepełnosprawnej bezrobotnej z Powiatu Bydgoskiego. Łączna kwota pomocy wyniosła: 12.894,72 zł.

3. Powiatowy Urząd Pracy organizował giełdy pracy dla pracodawców poszukujących niepełnosprawnych pracowników, m.in. giełdę dla Platformy Integracji Osób Niepełnosprawnych Porozumienia Przedsiębiorczości Społecznej, która odbyła się w dniu 23 czerwca 2010 roku; Stowarzyszenia Niepełnosprawnych EKON, w dniu 1 czerwca 2010 roku; ENVISTAR i TECH BANK w dniu 15 kwietnia 2010 roku.

4. Powiatowy Urząd Pracy aktywnie uczestniczył w:

- targach pracy organizowanych na rzecz osób niepełnosprawnych z Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego, np. w Targach pracy i promocji pracodawców zorganizowanych w Hali Łuczniczka w dniu 21 października 2010 roku,
- konferencjach, których tematyka poświęcona była aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych, m.in. w konferencji zorganizowanej w październiku 2010 roku przez Polski Związek Głuchych Oddział Kujawsko – Pomorski.

DZIAŁANIE IV. Przedsięwzięcia związane z realizacją programów specjalnych

Działanie realizowane było poprzez następujące zadania:

- a) współpracę z Biurami Karier uczelni wyższych – wspólne działania dla Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego,
- b) wydawanie i rozpowszechnianie informacji o usługach Powiatowego Urzędu Pracy,
- c) współorganizację i udział we wszelkich przedsięwzięciach związanych z problematyką rynku pracy - wspólne działania dla Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego.

4.1 Współpraca z Biurami Karier uczelni wyższych w zakresie aktywizacji zawodowej absolwentów szkół wyższych, organizacji wspólnych przedsięwzięć, targów pracy – wspólne działania dla Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego

W 2010 r. współpraca z biurami karier bydgoskich uczelni wyższych koncentrowała się przede wszystkim na udziale w organizowanych przez uczelnie konferencjach oraz targach pracy:

- udział w zorganizowanej przez Akademickie Biuro Karier Bydgoskiej Szkoły Wyższej konferencji pod nazwą: „Panel współpracy uczelnia - pracodawcy. Młodzi inżynierowie na rynku pracy” w ramach projektu współfinansowanego ze środków PO KL „Cel - kariera. Innowacyjne formy aktywizacji zawodowej studentów”. (24.03.2010r.),
- udział w targach pracy i kariery zorganizowanych przez Biuro Karier Uniwersytetu Technologiczno – Przyrodniczego w Bydgoszczy (22.04.2010r.),
- udział w otwarciu siedziby Studenckiej Strefy Biznesowej przy Akademickim Inkubatorze Przedsiębiorczości Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy (07.05.2010r.),
- Współorganizacja Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery (18-22.10.2010r.),
- udział w Targach Pracy i Promocji Pracodawców OFFerty 2010 zorganizowanych w Hali Sportowo-Widowiskowej „Łuczniczka” przez Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu Collegium Medium im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy, Akademię Humanistyczno – Ekonomiczną w Łodzi Wydział Zamiejscowy w Bydgoszczy, Kujawsko-Pomorską Szkołę Wyższą w Bydgoszczy, Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. Śniadeckich w Bydgoszczy oraz Wyższą Szkołę Gospodarki w Bydgoszczy (21.10.2010r.),

- udział w panelu dyskusyjnym zorganizowanym przez Biuro Karier Uniwersytetu Technologiczno - Przyrodniczego w Bydgoszczy na temat: „Jak odczytać rynek pracy, żeby nie być wykształconym bezrobotnym” (14.11.2010r.).

4.2 Wydawanie i rozpowszechnianie informacji o usługach Powiatowego Urzędu Pracy Bydgoszczy

Informacje o lokalnym rynku pracy, o zakresie działalności PUP i bieżącej ofercie instytucji partnerskich, ogłaszanych konkursach dla pracodawców, świadczonych usługach są rozpowszechniane poprzez: lokalną prasę, telewizję, spotkania, portal internetowy urzędu pracy, a także podczas spotkań, seminariów i konferencji oraz bezpośrednio na terenie PUP. W miarę potrzeb opracowywane są informacje o sytuacji na bydgoskim rynku pracy. Pod adresem www.pup.bydgoszcz.pl funkcjonuje portal internetowy urzędu. Na stronie internetowej zamieszczane są na bieżąco informacje dot. lokalnego rynku pracy, w tym m.in. dane statystyczne dotyczące bezrobocia w Bydgoszczy.

Dodatkowo PUP Bydgoszcz przygotował „Informator dla pracodawców” skierowany przede wszystkim do środowiska okołobiznesowego oraz wszystkich potencjalnie zainteresowanych. Informator został przesłany grupie ponad 300 pracodawców oraz zamieszczony na stronie www.pup.bydgoszcz.pl i www.paktbydgoszcz.pl. Dodatkowo w ramach nawiązanej współpracy informatory rozpowszechniane były w Powiecie Bydgoskim oraz Bydgoszczy, gdzie miała miejsce obsługa przedsiębiorców, tzn. w urzędzie Gminy Nowa Wieś Wielka, Urzędzie Gminy Białe Błota oraz w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Bydgoszczy, Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych w Bydgoszczy, Urzędzie Miasta Bydgoszczy przy ulicy Grudziądzkiej oraz w Centrum Pracy i Przedsiębiorczości w Bydgoszczy.

Niezależnie od Informatora dla pracodawców PUP Bydgoszcz opracował i rozpowszechnił wśród 100% klientów informator pod tytułem „ABC w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy”, który zawiera wszystkie istotne informacje o możliwościach i zakresie pomocy należnej osobie bezrobotnej.

Ponadto przygotowano programy informacyjne poświęcone usługom i instrumentom rynku pracy oferowanym przez bydgoski urząd pracy:

1. VADEMECUM PRACODAWCY - 4 odcinki programu skierowane do pracodawców z Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego, których tematyka poświęcona była: przygotowaniu zawodowemu dorosłych, wyposażeniu stanowiska pracy, badaniom lokalnego rynku pracy oraz promocji zatrudnienia osób młodych (40 emisji programu -

2 różnych odcinków w każdym miesiącu na antenie TVP Bydgoszcz: maj, czerwiec, wrzesień, październik, listopad),

2. PRACA INFO - 9 odcinków programu skierowanego zarówno do pracodawców jak i osób bezrobotnych, których tematyka poświęcona była: przygotowaniu zawodowemu dorosłych, sytuacji osób z redukcji zatrudnienia w zakładach pracy, absolwentom na rynku pracy, pośrednictwu pracy i poradnictwu zawodowemu, osobom powyżej 50 roku życia, szeroko rozumianej przedsiębiorczości, osobom niepełnosprawnym, kobietom na rynku pracy oraz innym formom wsparcia oferowanym przez bydgoski urząd pracy, tj. zasiłek, zasiłek transferowy, dodatek aktywizacyjny, zwrot kosztów dojazdu (emisja premierowych odcinków programu na antenie TVP Bydgoszcz w roku 2010: 09.06, 23.06, 15.07, 29.07, 17.09, 24.09, 14.10, 09.12, 16.12).

Wszystkie odcinki programu dostępne są na stronie www.pup.bydgoszcz.pl oraz na stronie www.tvp.pl/bydgoszcz.

4.3 Udział w targach, seminariach, giełdach pracy i innych przedsięwzięciach związanych z tematyką rynku pracy - wspólne działania dla Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego

- współorganizacja konferencji wraz z agencją pracy ADECCO pt. „Elastyczne formy zatrudnienia a racjonalizacja kosztów przedsiębiorstwa” oraz wygłoszenie referatu pt.: „Urząd pracy dla pracodawców” (12.03.2010r.),
- udział ze stoiskiem w II Międzynarodowych Targach pracy organizowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu (23.03.2010r.),
- współorganizacja konferencji wraz z Polskim Towarzystwem Ekonomicznym w Bydgoszczy inaugurującej projekt „Powrót na rynek pracy - program kontynuacji kariery” w ramach Poddziałania 8.1.2 Wspieranie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie PO KL oraz wygłoszenie referatu pt.: „Podnoszenie i dostosowanie kwalifikacji i umiejętności pracowników do potrzeb regionalnej gospodarki” (08.04.2010r.),
- spotkanie z pracodawcami zrzeszonymi w Cechu Rzemiosł Różnych na temat przygotowania zawodowego dorosłych - nowa forma aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych (28.04.2010r.),
- współorganizacja konferencji pt.: „Elastyczne i alternatywne formy zatrudnienia” wraz Urzędem Miasta Bydgoszczy oraz Fundacją im. Królowej Polski św. Jadwigi (13.05.2010r.),

- udział w konferencji zorganizowanej przez Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko - Pomorskiego dotyczącej wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego pod hasłem „Człowiek - najlepsza inwestycja” (14.05.2010r.),
- udział w Gali Finałowej V edycji konkursu LODOŁAMACZE 2010 zorganizowanej przez Polską Organizację Pracodawców Osób Niepełnosprawnych (25.05.2010r.),
- udział w konferencji zorganizowanej przez Demokratyczną Unię Kobiet w ramach projektu „Polityka równości w Polsce” współfinansowaną przez Fundację im. Róży Luksemburg dotyczącej problematyki ubóstwa i wykluczenia społecznego kobiet w polityce państwa i regionu (21.06.2010r.),
- udział w seminarium poświęconym roli elastycznych form zatrudnienia w aktywizacji osób zagrożonym wykluczeniem społecznym w ramach projektu „Damy radę” Poddziałanie 7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym PO KL (22.06.2010r.),
- udział w II Forum Gospodarczym dla przedsiębiorców z Gminy Białe Błota, którego celem było przedstawienie informacji na temat działania Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy, korzyści dla przedsiębiorców wynikających ze współpracy oraz możliwości rozpoczęcia działalności gospodarczej przez osoby bezrobotne (23.09.2010r.),
- udział w II Ogólnopolskim Forum Spółdzielczości Socjalnej zorganizowanym przez Stowarzyszenie na Rzecz Spółdzielni Socjalnych oraz Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Socjalnych 4-6.10.2010r.),
- udział w konferencji zorganizowanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bydgoszczy pt.: „MOPS jako realizator działań środowiskowych w 2010 roku w ramach Programu Aktywności Lokalnej w projekcie systemowym Krok do przodu” (23.11.2010r.),
- udział w seminarium nt.: „Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w Polsce w kontekście nowelizacji Ustawy o Promocji Zatrudnienia i Instytucjach Rynku Pracy (06.12.2010r.),
- współorganizacja "Ogólnopolskiego Tygodnia Przedsiębiorczości" (15-21.11.2010r.).

Działanie V. Edukacja dla rynku pracy

Wszystkie szkoły Powiatu Bydgoskiego w ramach obowiązującego przedmiotu „Podstawy przedsiębiorczości” poszerzają wiedzę o rynku pracy. Uczniowie zdobywają praktyczne umiejętności w zakresie poruszania się po rynku pracy. Tematyka obejmuje m.in.: autoprezentację, dokumenty aplikacyjne, rozmowę kwalifikacyjną. Od kilku lat

uczniowie biorą udział w „Miejskim konkursie przedsiębiorczości”. Zagadnienia omawiane są również podczas dodatkowych zajęć w ramach projektu „Młodzieżowa Akademia Agrobiznesu”.

Podejmowane są również działania wpisane w plan pracy szkoły, obejmujące m.in. spotkania uczniów z pracodawcami i przedstawicielami podmiotów prowadzących działalność gospodarczą i zatrudniających pracowników o wysokich kwalifikacjach, mające na celu zwiedzanie zakładów pracy połączone z poznawaniem wymogów w zakresie kompetencji pracowniczych. Utrzymywana jest również ścisła współpraca z bydgoskimi instytucjami: Powiatowym Urzędem Pracy, Mobilnym Centrum Informacji Zawodowej, Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, Centrum Pracy i Przedsiębiorczości.

Ponadto uczniowie biorą udział w wykładach na uczelniach wyższych m.in. na Uniwersytecie Technologiczno-Przyrodniczym w Bydgoszczy gdzie zapoznają się z wyposażeniem pracowni i laboratoriów, biorą udział w zajęciach i konkursach.

Do popularyzacji szkolnictwa zawodowego w Powiecie Bydgoskim wykorzystywane są w szerokim zakresie lokalna prasa oraz telewizja. Szkoły zawodowe działające na terenie Powiatu Bydgoskiego prowadziły następujące działania: „Drzwi otwarte dla gimnazjalistów” połączone z prezentacją szkoły, lekcje zawodoznawcze dla uczniów gimnazjów, prezentacja oferty edukacyjnej rodzicom uczniów klas trzecich gimnazjów, popularyzacja szkół w mediach głównie w lokalnej prasie, telewizji, na targach edukacyjnych, wyjścia dla uczniów gimnazjów do zakładów pracy, współpraca z UTP w Bydgoszczy (udział w zajęciach, organizowanych konkursach). Szkoły zawodowe uczestniczą również w targach edukacyjnych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.

W roku 2010 w ZSZ w Koronowie przeprowadzone zostało seminarium w ramach programu unijnego Szkoła Kluczowych Kompetencji w którym wzięli udział dyrektorzy szkół z naszego regionu, przedstawiciele władz lokalnych, zrzeszenia pracodawców z Bydgoszczy, Powiatowego Urzędu Pracy z Bydgoszczy oraz rodzice i uczniowie.

Szkoły przygotowały ofertę edukacyjną na nowy rok szkolny, w której zaproponowano otwarcie nowych kierunków w zawodach: mechanik-monter maszyn i urządzeń, technik pojazdów samochodowych, mechanik-operator pojazdów maszyn rolniczych. Nowe kierunki wymagają wykwalifikowanej kadry pedagogicznej i zabezpieczenia odpowiedniej bazy praktyk zawodowych i wyposażenia oraz muszą uzyskać aprobatę Komisji Edukacji, Kultury i Sportu Rady Powiatu Bydgoskiego.

Działanie VI. Działania wspomagające rozwój przedsiębiorczości

Działanie realizowano poprzez następujące zadania:

- a) obsługę konsultacyjno-doradczą osób zainteresowanych podjęciem działalności gospodarczej,
- b) realizowanie szkoleń z zakresu przedsiębiorczości dla osób bezrobotnych, w tym informowanie zainteresowanych o możliwościach pozyskania pomocy finansowej z różnych źródeł na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- c) udzielanie dotacji osobom bezrobotnym na podjęcie działalności,
- d) promocję spółdzielni socjalnych.

6.1 Pomoc konsultacyjno – doradcza

Usługi świadczone były przez doradców zawodowych w **Punkcie Wspierania Samozatrudnienia** przy ul. Mennica 6. Konsultacje w Punkcie Wspierania Samozatrudnienia udzielane były wszystkim osobom zainteresowanym rozpoczęciem działalności gospodarczej, ze szczególnym uwzględnieniem osób bezrobotnych. W 2010 roku z usług Punktu Wspierania Samozatrudnienia skorzystało **ogółem 1.174** klientów z Powiatu Bydgoskiego, z tego:

- **777 osób w formie konsultacji indywidualnych** w sprawach dotyczących rejestracji działalności gospodarczej, oferty Krajowego Systemu Usług, oferty Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy i innych instytucji rynku pracy, prawa pracy, prawa podatkowego i ubezpieczeń społecznych, dostępu do zewnętrznych źródeł finansowania działalności gospodarczej, informacji o produktach bankowych dostępnych dla przedsiębiorców, informacji o możliwości uzyskania przez osobę bezrobotną jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, podejmowania działalności gospodarczej w krajach Unii Europejskiej, itp.
- **397 osób w formie spotkań grupowych**, m.in. w sprawie: zasad udzielenia osobom bezrobotnym jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, utworzenia i zasad funkcjonowania spółdzielni socjalnych, w ramach tzw. „lekcji przedsiębiorczości”.

6.2 Realizowanie szkoleń z zakresu przedsiębiorczości dla osób bezrobotnych

W 2010 roku w szkoleniach biznesowych uczestniczyło ogółem 150 osób z Powiatu Bydgoskiego, w tym:

- Białe Błota – 34 osoby,
- Dąbrowa Chełmińska – 12 osób,
- Dobrcz – 9 osób,
- Nowa Wieś Wielka – 17 osób,
- Osielsko – 22 osoby,
- Sicienko – 13 osób,
- Koronowo – 23 osoby,
- Solec Kujawski – 20 osób.

6.3 Udzielanie dotacji osobom bezrobotnym na podjęcie działalności gospodarczej

W 2010 roku **wyłączono z ewidencji osób bezrobotnych z tytułu podjęcia działalności gospodarczej 200 osób z Powiatu Bydgoskiego**, w tym:

- 129 osób przy udziale środków z urzędu pracy (w tym wypłacono 37 dotacji z Funduszu Pracy, 89 dotacji w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL oraz 3 ze środków PFRON),
- 71 osób bez udziału środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Wskaźnik samozatrudnienia dla Powiatu Bydgoskiego wyniósł 6,93% (w okresie styczeń - grudzień 2010 r. liczba podjęć działalności gospodarczych, tj. 200 w stosunku do podjęć pracy przez osoby bezrobotne ogółem, tj. 2.883).

Szczegółowe zestawienie wskaźnika w poszczególnych gminach przedstawia poniższa tabela.

Tabela 13. Wskaźnik samozatrudnienia w 2010 r. w Powiecie Bydgoskim

WYSZCZEGÓLNIENIE	PODJĘCIA PRACY	PODJĘCIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ	WSKAŹNIK SAMOZATRUDNIENIA
Białe Błota	396	34	8,59
Dąbrowa Chełmińska	232	16	6,90
Dobrcz	234	17	7,26
Nowa Wieś Wielka	210	14	6,67
Osielsko	190	16	8,42
Sicienko	221	20	9,04
Koronowo	836	45	5,38
Solec Kujawski	564	38	6,74
Powiat Bydgoski	2.883	200	6,93
Bydgoszcz	8.489	588	6,92

Każdorazowa wypłata dotacji poprzedzona była:

- odbyciem przez osobę bezrobotną szkolenia biznesowego, w trakcie którego uczestnicy zapoznawali się z podstawami dotyczącymi prowadzenia działalności gospodarczej oraz sporządzali biznesplan swojego przedsięwzięcia,
- wydaniem opinii przez Społeczną Komisję Kwalifikacyjną, w skład której wchodziłi przedstawiciele samorządu oraz instytucji okołobiznesowych.

6.4 Promocja spółdzielni socjalnych

W 2010 roku z usług Punktu Wspierania Samozatrudnienia skorzystały ogółem 24 osoby zainteresowane problematyką spółdzielczości socjalnej, w tym w formie konsultacji indywidualnych 18 osób oraz 6 osób w formie spotkaniach grupowych.

Osobom zainteresowanym założeniem spółdzielni socjalnej przedstawiono m.in. podstawy prawne, zasady tworzenia i funkcjonowania spółdzielni socjalnej (czym jest spółdzielnia socjalna; kto może utworzyć spółdzielnię socjalną; kto może zostać członkiem

spółdzielni socjalnej; jak założyć spółdzielnię socjalną – szczegółowo przedstawiono tzw. 6 Kroków do Spółdzielni Socjalnej tzn. od podjęcia decyzji o utworzeniu spółdzielni, poprzez przygotowanie statutu, zwołanie Walnego Zgromadzenia członków, wybór władz spółdzielni, aż po zarejestrowanie spółdzielni i nabycie przez nią osobowości prawnej; kto, na jakich warunkach i o jakie wsparcie finansowe może ubiegać się z Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy; plusy i minusy spółdzielni socjalnej. Każdy z zainteresowanych otrzymał także komplet przygotowanych materiałów informacyjnych.

W październiku 2010 r. Stowarzyszenie na Rzecz Spółdzielni Socjalnych oraz Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Socjalnych przyznało Dyrektorowi Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy tytuł „Przyjaciela Spółdzielczości Socjalnej 2010” za wkład włożony w rozwój spółdzielczości socjalnej w Polsce.

Tabela nr 1. STOPA BEZROBOCIA

Okres	Polska (%)	Województwo (%)	Powiat Bydgoski (%)
grudzień 2009	12,1	16,2	11,9
styczeń 2010	12,9	17,1	12,7
luty 2010	13,2	17,5	13,0
marzec 2010	13,0	17,3	13,3
kwiecień 2010	12,4	16,4	12,9
maj 2010	12,1	15,9	12,4
czerwiec 2010	11,7	15,5	11,9
lipiec 2010	11,5	15,2	11,8
sierpień 2010	11,4	15,0	11,7
wrzesień 2010	11,5	15,1	11,4
październik 2010	11,5	15,3	11,7
listopad 2010	11,7	15,7	12,1
grudzień 2010	12,3	16,6	12,6
styczeń 2011	13,0	17,4	13,3
luty 2011	13,2	17,7	13,4
marzec 2011	13,1	17,5	13,3
kwiecień 2011			~12,9

Tabela nr 2. ZMIANY W LICZBIE BEZROBOTNYCH W OKRESIE
XII.2009r. - IV.2011r. W POWIECIE BYDGOSKIM

miesiąc	liczba bezrobotnych w PUP ogółem	Powiat Bydgoski	zmiana w stosunku do poprzedniego miesiąca
grudzień 2009	16.737	4.363	
styczeń 2010	17.515	4.684	+321
luty 2010	18.247	4.827	+143
marzec 2010	18.744	4.976	+149
kwiecień 2010	18.109	4.790	-186
maj 2010	17.394	4.572	-218
czerwiec 2010	16.831	4.374	-198
lipiec 2010	16.893	4.348	-26
sierpień 2010	16.876	4.310	-38
wrzesień 2010	16.519	4.193	-117
październik 2010	17.029	4.329	+136
listopad 2010	17.275	4.500	+171
grudzień 2010	17.720	4.677	+177
styczeń 2011	18.808	5.041	+364
luty 2011	18.963	5.073	+32
marzec 2011	18.822	5.057	-16
kwiecień 2011	18.249	4.891	-166

**Tabela nr 3. NAPŁYW I ODPIY W BEZROBOCIA W POWIECIE BYDGOSKIM
W POSZCZEGÓLNYCH MIESIĄCACH 2010 ROKU**

	Liczba osób bezrobotnych z Powiatu	Napływ	Odpiy	
			Ogółem	Z tytułu podjęcia pracy
grudzień 2009	4.363			
styczeń 2010	4.684	821	4.684	821
luty 2010	4.827	618	4.827	618
marzec 2010	4.976	734	4.976	734
kwiecień 2010	4.790	557	4.790	557
maj 2010	4.572	545	4.572	545
czerwiec 2010	4.374	548	4.374	548
lipiec 2010	4.348	692	4.348	692
sierpień 2010	4.310	628	4.310	628
wrzesień 2010	4.193	691	4.193	691
październik 2010	4.329	736	4.329	736
listopad 2010	4.500	747	4.500	747
grudzień 2010	4.677	768	4.677	768
grudzień 2010	4.677	8.085	4.677	8.085
Różnica 31.12.2010r. - 31.12.2009r. = +314 osób tj. +7,2%				

**Tabela nr 4. LICZBA BEZROBOTNYCH W POWIECIE BYDGOSKIM WG PŁCI
(XII.2009r. - IV.2011r.)**

Miesiące	PUP ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Powiat Bydgoski	
				Mężczyźni	Kobiety
grudzień 2009	16.737	8.067	8.670	2.064	2.299
styczeń 2010	17.515	8.654	8.861	2.256	2.428
luty 2010	18.247	9.134	9.113	2.358	2.469
marzec 2010	18.744	9.488	9.256	2.458	2.518
kwiecień 2010	18.109	9.110	8.999	2.343	2.447
maj 2010	17.394	8.678	8.716	2.200	2.372
czerwiec 2010	16.831	8.292	8.539	2.082	2.292
lipiec 2010	16.893	8.160	8.733	2.042	2.306
sierpień 2010	16.876	8.020	8.856	1.990	2.320
wrzesień 2010	16.519	7.754	8.765	1.913	2.280
październik 2010	17.029	8.008	9.021	1.955	2.374
listopad 2010	17.275	8.284	8.991	2.079	2.421
grudzień 2010	17.720	8.454	9.266	2.185	2.492
styczeń 2011	18.808	9.135	9.673	2.380	2.661
luty 2011	18.963	9.318	9.645	2.419	2.654
marzec 2011	18.822	9.205	9.617	2.376	2.681
kwiecień 2011	18.249	8.760	9.489	2.262	2.629

**Tabela nr 5. BEZROBOTNI W POWIECIE BYDGOSKIM Z PRAWEM DO ZASIŁKU
W OKRESIE XII.2009r. - IV.2011r.**

miesiąc	Bezrobotni w PUP ogółem	Z prawem do zasiłku	Powiat Bydgoski		
			ogółem	z prawem do zasiłku	bez prawa do zasiłku
grudzień 2009	16.737	3.626	4.363	930	3.433
styczeń 2010	17.515	3.777	4.684	1.020	3.664
luty 2010	18.247	3.969	4.827	1.031	3.796
marzec 2010	18.744	4.002	4.976	1.034	3.942
kwiecień 2010	18.109	3.887	4.790	993	3.797
maj 2010	17.394	3.723	4.572	945	3.627
czerwiec 2010	16.831	3.608	4.374	885	3.489
lipiec 2010	16.893	3.371	4.348	821	3.527
sierpień 2010	16.876	3.161	4.310	761	3.549
wrzesień 2010	16.519	2.961	4.193	702	3.491
październik 2010	17.029	3.055	4.329	723	3.606
listopad 2010	17.275	3.098	4.500	734	3.766
grudzień 2010	17.720	3.173	4.677	782	3.895
styczeń 2011	18.808	3.289	5.041	827	4.214
luty 2011	18.963	3.436	5.073	830	4.243
marzec 2011	18.822	3.371	5.057	803	4.254
kwiecień 2011	18.249	3.320	4.891	783	4.108

**Tabela nr 6. BEZROBOTNI W POWIECIE BYDGOSKIM Z PRAWEM DO ZASIŁKU
W POSZCZEGÓLNYCH GMINACH - STAN NA 30.IV.2011 r.**

Wyszczególnienie	Liczba osób bezrobotnych	Bezrobotni z prawem do zasiłku	
		liczba	%
POWIAT BYDGOSKI	5.057	803	15,88
Białe Błota	592	97	16,39
Dąbrowa Chełmińska	325	73	22,46
Dobrcz	422	75	17,77
Koronowo	1.873	222	11,86
Nowa Wieś Wielka	350	67	19,14
Osielsko	338	75	22,19
Sicienko	390	59	15,12
Solec Kujawski	767	135	17,60

Tabela nr 7. BEZROBOTNI WG WIEKU

Bezrobotni z Powiatu Bydgoskiego				
wiek w latach	31.XII.2009		31.XII.2010	
	liczba osób	udział w %	liczba osób	udział w %
18 do 24	1.068	24,5	1.094	23,4
25 do 34	1.254	28,7	1.348	28,8
35 do 44	860	19,7	896	19,2
45 do 54	855	19,6	900	19,2
55 do 59	273	6,3	368	7,9
60 i powyżej	53	1,2	71	1,5

Tabela nr 8. BEZROBOTNI WG STAŻU PRACY

Bezrobotni z Powiatu Bydgoskiego				
staż pracy w latach	31.XII.2009		31.XII.2010	
	liczba osób	udział w %	liczba osób	udział w %
bez stażu	701	16,1	697	14,9
do 1 roku	584	13,4	676	14,4
1-5	1.084	24,8	1.150	24,6
5-10	622	14,3	653	14,0
10-20	729	16,7	793	17,0
20-30	461	10,6	499	10,7
30 i więcej	182	4,1	209	4,4

Tabela nr 9. BEZROBOTNI WG WYKSZTAŁCENIA

Bezrobotni z Powiatu Bydgoskiego				
wykształcenie	31.XII.2009		31.XII.2010	
	liczba osób	udział w %	liczba osób	udział w %
wyższe	293	6,7	407	8,7
policealne i średnie zawodowe	790	18,1	818	17,5
średnie ogólnokształcące	367	8,4	401	8,6
zasadnicze zawodowe	1.482	34,0	1.522	32,5
gimnazjalne i niepełne	1.431	32,8	1.529	32,7

Tabela nr 10. BEZROBOTNI WG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY

Bezrobotni z Powiatu Bydgoskiego				
czas pozostawania bez pracy w m-cach	31.XII.2009		31.XII.2010	
	liczba osób	udział w %	Liczba osób	udział w %
do 1	481	11,0	572	12,2
1 - 3	1.180	27,1	1.242	26,6
3 - 6	938	21,5	889	19,0
6 - 12	926	21,2	868	18,6
12 - 24	449	10,3	688	14,7
pow. 24	389	8,9	418	8,9

Powiatowy Urząd Pracy obsługiwał w 2010 r. również osoby nie wykazywane w obowiązującej statystyce jako bezrobotne: osoby odbywające staże, skierowanych na szkolenia lub miejsca przygotowania zawodowego, poszukujących pracy (w tym niepełnosprawnych). Takich osób z terenu Powiatu Bydgoskiego było na koniec 2010 r. 358, czyli 7,6% w stosunku do liczby zarejestrowanych bezrobotnych.

Załącznik Nr 2 Aktywizacja zawodowa
mieszkańców Powiatu Bydgoskiego

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	Staż	Przygotowanie zawodowe dorosłych	Studia podyplomowe	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	Refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy	Prace interwencyjne	Roboty publiczne	Prace społecznie użyteczne	Szkolenia		Zwrot kosztów dojazdu		Refundacja kosztów zakwaterowania	Stypendium z tytułu dalszej nauki	Refundacja składek ZUS - spółdzielnia socjalna	Refundacja kosztów opieki nad dzieckiem	OGÓŁEM
									grupowe	indywidualne	do pracy	na staż					
2009/ 2010r.	Fundusz Pracy	156	20	13	15	3	22		2	4	129	52	2	2	1	2	369
	PFRON																
z 2010r.	Fundusz Pracy	342		13	86	7	387	305	248	82	176	176	4	11	3	9	1.702
	PO KL	154							114								357
	PFRON	3			5				2	3							16
RAZEM	Fundusz Pracy	498	20	26	101	10	409	305	250	86	305	228	6	13	4	11	2.071
	PO KL	154							114								357
	PFRON	3			5				2	3							16
OGÓŁEM		655	20	26	106	10	409	305	366	89	305	228	6*	13	4	11**	2.444

* Refundacja kosztów zakwaterowania - 3 osobom, które podjęły zatrudnienie, 3 osobom, które rozpoczęły staż.

** Refundacja kosztów opieki, w tym: do pracy - 4 osobom, do odbycia stażu - 6 osobom, do odbycia szkolenia - 1 osobie.

Załącznik Nr 3 Środki przeznaczone na aktywizację zawodową
bezrobotnych mieszkańców Powiatu Bydgoskiego

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA		KWOTA WYDATKÓW (w zł)		
		umowy 2009/2010	umowy 2010r.	Razem
Fundusz Pracy	Staż	782.167,34	1.305.293,78	2.087.461,12
	Przygotowanie zawodowe dorosłych	95.329,77		95.329,77
	Studia podyplomowe	38.439,89	32.743,40	71.183,29
	Prace interwencyjne	7.487,61	16.016,69	23.504,30
	Roboty publiczne	91.646,16	2.674.647,95	2.766.294,11
	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej		669.428,21	669.428,21
	Doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy		1.431.578,18	1.431.578,18
	Szkolenia	grupowe	19.676,56	382.839,07
		indywidualne	20.982,39	235.888,79
	Prace społecznie użyteczne	7.951,35	215.919,29	223.870,64
	Zwrot kosztów dojazdu	do pracy	72.162,31	72.571,28
		staż	23.448,72	67.403,50
	Stypendium z tytułu dalszej nauki	18.050,20	23.848,40	41.898,60
	Refundacja składek ZUS – spółdzielnia socjalna	572,02	2.036,10	2.608,12
	Refundacja kosztów zakwaterowania	2.550,00	5.606,66	8.156,66
	Refundacja kosztów opieki nad dzieckiem	985,09	3.564,76	4.549,85
	Ogółem			8.320.835,47
PO KL	Staż		926.343,88	926.343,88
	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej		1.622.431,19	1.622.431,19
	Szkolenia grupowe		323.448,33	323.448,33
	Ogółem			2.872.223,40
PFRON	Staż		10.811,15	10.811,15
	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej		84.000,00	84.000,00
	Szkolenia	grupowe	748,00	748,00
		indywidualne	9.252,00	9.252,00
	Doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy		93.980,37	93.980,37
	Ogółem			198.791,52
OGÓŁEM (w zł)		1.181.449,41	10.210.400,98	11.391.850,39
(w %)		10,4	89,6	100,0

**ŚRODKI FINANSOWE PUP W BYDGOSZCZY NA REALIZACJĘ AKTYWNYCH
FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU W 2010 ROKU
(FUNDUSZ PRACY I EFS)**

Limit wydatków Funduszu Pracy w 2010 r. na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu

wg algorytmu: **20.517.400,00 zł**,
więcej o 8.661.900,00 zł niż w 2009 r.

Dodatkowo na realizację programów przeciwdziałania bezrobociu pozyskano 4.051.800 zł, z czego na:

- Program „ 30 minus ” – od Ministra Pracy i polityki Społecznej	- 1.867.200 zł
- Program „ REDUKCJA ” – od Ministra Pracy i Polityki Społecznej	- 1.468.000 zł
- Program „ Teraz Ty ” – od Ministra Pracy i Polityki Społecznej	- 716.600 zł

oraz środki unijne:

- Projekt „ Uczymy się, pracujemy, zostajemy ” - EFS Poddziałanie 6.1.3 PO KL	- 11.047.800 zł

15.099.600 zł

**ŁĄCZNIE NA REALIZACJĘ AKTYWNYCH PROGRAMÓW
PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU W 2010 ROKU – 35.617.000 zł**

W STOSUNKU DO ROKU 2009 WZROST O 12.564.600 zł – tj. o 54,5%

Dodatkowo w ramach Umowy Partnerskiej z Polskim Towarzystwem Ekonomicznym:

Projekt „**Powrót na rynek pracy – program kontynuacji kariery**”– realizowany na rzecz zwolnionych osób (w okresie 6 miesięcy przed przystąpieniem do projektu) oraz przewidzianych do zwolnienia lub zagrożonych zwolnieniem z pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników – mieszkańców Bydgoszczy oraz Powiatu Bydgoskiego, w ramach Poddziałania 8.1.2 PO KL.

Wartość projektu: 1.170.743,93 zł.

STAWKI, WSKAŹNIKI, PROGI.

Wyszczególnienie		MAJ 2011	
Minimalne miesięczne wynagrodzenie	1 386 zł 00 gr	Wynagrodzenie pracownika w I roku pracy nie mniej niż 1 108,80 zł	
Przeciętne wynagrodzenie za kwartał	za IV kwartał 2010r.	3 438 zł 21 gr	
ZASIŁKI	brutto	netto	
		bez ubezp. zdrowotnego	z ubezp. zdrowotnym
dla bezrobotnych, którzy nabyli prawo przed 1.01.2010r.			
- staż pracy do 5 lat - 80%	476zł 20gr	437zł 20gr	434zł 85gr
- staż pracy od 5 - 19 lat - 100%	595zł 20gr	534zł 20gr	526zł 63gr
- staż pracy co najmniej 20 lat - 120%	714zł 30gr	632zł 30gr	623zł 01gr
dla bezrobotnych zarejestrowanych w 2011r.	brutto	netto	
- przez okres pierwszych trzech miesięcy		bez ubezp. zdrowotnego	z ubezp. zdrowotnym
- staż pracy do 5 lat - 80%	593zł 70gr	532zł 70gr	525zł 27gr
- staż pracy od 5 - 19 lat - 100%	742zł 10gr	655zł 10gr	645zł 31gr
- staż pracy co najmniej 20 lat - 120%	890zł 60gr	776zł 60gr	765zł 45gr
- od czwartego miesiąca	brutto	netto	
		bez ubezp. zdrowotnego	z ubezp. zdrowotnym
- staż pracy do 5 lat - 80%	466zł 20gr	428zł 20gr	427zł 65gr
- staż pracy od 5 - 19 lat - 100%	582zł 70gr	523zł 70gr	517zł 26gr
- staż pracy co najmniej 20 lat - 120%	699zł 30gr	620zł 30gr	611zł 36gr
STYPENDIUM - 120% kwoty zasiłku z tytułu, stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, szkolenia (liczba godzin nie mniej niż 150)	890zł 60gr	776zł 60gr	765zł 45gr
STYPENDIUM SZKOLENIOWE - 20% kwoty zasiłku przysługujące bezrobotnemu od ostatniego dnia miesiąca, w którym bezrobotny podjął pracę w trakcie szkolenia	148zł 42gr	148zł 42gr	-
STYPENDIUM Z TYTUŁU DAŁSZEJ NAUKI - 100% kwoty zasiłku	742zł 10gr	655zł 10gr	645zł 31gr
STYPENDIUM Z TYTUŁU DAŁSZEJ NAUKI - 20% kwoty zasiłku przysługujące bezrobotnemu od ostatniego dnia miesiąca, w którym bezrobotny podjął zatrudnienie w trakcie nauki	148zł 42gr	148zł 42gr	-
STYPENDIUM Z TYTUŁU STUDIÓW PODYPLOMOWYCH - 20% kwoty zasiłku	148zł 42gr	148zł 42gr	-
DODATEK AKTYWIZACYJNY - do 50% kwoty zasiłku - dla osób zarejestrowanych przed 01.01.2010r.	297zł 60gr	290zł 60gr	-
DODATEK AKTYWIZACYJNY - do 50% kwoty zasiłku - dla osób zarejestrowanych po 01.01.2010r.	371zł 10gr	351zł 10gr	-
premia dla pracodawcy z tytułu przygotowania zawodowego dorosłych	442zł 60gr		
Obowiązujące progi			
1. Osoba bezrobotna może osiągać przychód podlegający opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych z innego tytułu niż zatrudnienie lub inna praca zarobkowa	do 693 zł 00 gr		
2. kryterium dochodowe wg przepisów o pomocy społecznej	dla osoby samotnie gospodarującej	dla osoby w rodzinie	
	477 zł 00 gr	351 zł 00 gr	
3. wysokość refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	18 000 zł		
4. jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	18 500 zł		

PLAN DZIAŁAŃ NA ROK 2011 W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU, PROMOCJI ZATRUDNIENIA ORAZ AKTYWIZACJI LOKALNEGO RYNKU PRACY

I. Promocja przedsiębiorczości.

1. Otwarte, cotygodniowe (w czwartki) spotkania dla osób zainteresowanych podjęciem działalności gospodarczej.
2. Konsultacje indywidualne dla wszystkich osób zainteresowanych samozatrudnieniem, w tym doradztwo dla osób bezrobotnych przy wypełnianiu wniosków o udzielenie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej.
3. Lekcje przedsiębiorczości dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych w Punkcie Wspierania Samozatrudnienia lub w szkołach.
4. Spotkania informacyjne i konsultacje dla osób zainteresowanych utworzeniem w Powiecie Bydgoskim spółdzielni socjalnych i pozyskaniem na ten cel dotacji z PUP.
5. Zajęcia w ramach Klubu Pracy dla osób zainteresowanych samozatrudnieniem, poszerzone o moduł pozwalający określić indywidualne predyspozycje do prowadzenia własnego biznesu.
6. Dostęp do informacji na temat form i źródeł wsparcia dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą (bezpłatny dostęp do literatury, materiałów informacyjnych).
7. Organizacja szkoleń z zakresu podstaw przedsiębiorczości dla osób bezrobotnych zainteresowanych podjęciem działalności gospodarczej; w szczególności dla niepełnosprawnych osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz po 50 roku życia i dla młodzieży.
8. Udzielanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej ze środków Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego.
9. „Miejski Konkurs Przedsiębiorczości dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych” – objęcie patronatem oraz pomoc przy organizacji finału konkursu.
10. „Tydzień Przedsiębiorczości” – promocja oraz pomoc przy realizacji zadań ujętych w przedsięwzięciu przez organizatorów.

II. Poprawa instytucjonalnej obsługi pracodawców oraz osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

1. Aktualizacja (według potrzeb) i rozpowszechnianie informatorów:
 - ABC w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy – informacja dla osób rejestrujących się, dla zarejestrowanych osób bezrobotnych i poszukujących pracy,
 - Informator dla pracodawców.
2. Obsługa zwolnień grupowych - w zakładach pracy, w porozumieniu z pracodawcami – wg potrzeb.
3. Obsługa osób bezrobotnych będących w ewidencji PUP nieprzerwanie przez 180 dni celem realizacji Indywidualnych Planów Działań:
 - a) obowiązkowe wizyty u doradców zawodowych,
 - b) zajęcia aktywizacyjne i porady grupowe w Klubach Pracy.
4. Spotkania dla absolwentów kończących szkoły w roku szkolnym/akademickim 2010/2011 (spotkania informacyjne przy udziale doradcy zawodowego na temat usług i instrumentów rynku pracy) – **od czerwca do grudnia - co piątek.**
5. **Promocja zatrudnienia i aktywizacji zawodowej poprzez stosowanie instrumentów rynku pracy na rzecz priorytetowych grup osób bezrobotnych:**
 - a) **bezrobotni absolwenci szkół,**
 - b) **osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia,**
 - c) **bezrobotni niepełnosprawni.**
6. Promocja i rozwój ekonomii społecznej, w tym spółdzielczości socjalnej.

III. Rozwój usług pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego.

1. Realizacja standardów usług rynku pracy zgodnie z procedurami Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 września 2010 w sprawie standardów i warunków prowadzenia usług rynku pracy.
2. Współpraca z pracodawcami – pozyskiwanie ofert pracy, wizyty w zakładach, organizacja giełd pracy.
3. Promocja usług urzędu na rzecz pracodawców.
4. Upowszechnianie ofert pracy z wykorzystaniem portali internetowych.

5. Rozszerzenie zakresu współpracy z bydgoskimi uczelniami, celem zwiększenia liczby osób bezrobotnych uczących się języków obcych w ramach Poradnictwa Pracy "Wspólna Sprawa".
6. Bieżące monitorowanie subsydiowanych umów zawieranych z przedsiębiorcami.
7. Realizacja projektu „Profesjonalna kadra - skuteczne działania” w ramach Poddziałania 6.1.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, celem którego jest zwiększenie dostępności, jakości i efektywności usług w zakresie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego świadczonych na rzecz osób bezrobotnych i poszukujących pracy poprzez:
 - a) dofinansowanie zatrudnienia doradców zawodowych i pośredników pracy,
 - b) podniesienie kwalifikacji zawodowych tychże pracowników,
 - c) upowszechnienie wyników badań lokalnego rynku pracy.

Wartość projektu wynosi: **573.493,98 zł, w tym kwota dofinansowania ze środków EFS: 487.469,88 zł.**

IV. Badania i monitoring lokalnego rynku pracy.

1. Przeprowadzenie badań i raportów z badań:

- a) „BENCHMARKING Powiatowych Urzędów Pracy” – analiza porównawcza działań urzędów pracy:
 - w Miastach Unii Metropolii Polskich,
 - w powiatach województwa kujawsko - pomorskiego,celem ustalenia stanu obecnego oraz określenia potrzebnych zmian – analiza materiałów zastanych,
- b) „Badanie postaw i oczekiwań bezrobotnych osób niepełnosprawnych i po 50 roku życia”,
- c) „Rynek Pracy pod Lupą” - badanie realizowane w ramach Poddziałania 6.1.1 PO KL, składające się z 3 odrębnych zadań:
 - prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
 - badanie pracodawców,
 - badanie instytucji szkoleniowych.
- d) „Analiza sytuacji absolwentów w 2011 r.”.

2. Współpraca przy realizacji badań z instytucjami (umowy partnerskie):

- a) Narodowy Bank Polski – pomoc przy realizacji badań ankietowych przeprowadzanych z pracodawcami oraz osobami bezrobotnymi,
 - b) Polskie Towarzystwo Ekonomiczne,
- oraz na bieżąco wg zgłaszanych potrzeb.

V. Pozyskiwanie dodatkowych środków z Europejskiego Funduszu Społecznego i konkursów Ministra Pracy i Polityki Społecznej na programy aktywizacji zawodowej ponad kwotę 8.924.800,00 zł wynikającą z algorytmu Funduszu Pracy na rok 2011.

Przewodniczący
Rady Powiatu Bydgoskiego

Zenon Rydelski